

Research Paper

The New World: Lived Experience of Agricultural Workers about the Covid-19 Pandemic Crisis (Case Study: Chardavol Township)

*Masomeh Jamshidi¹, Alireza Jamshidi²

1. Assistant Professor, Department of Entrepreneurship and Rural Development, Faculty of Literature and Humanities, Ilam University, Ilam, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Geography, Faculty of Literature and Humanities, Urmia University, Urmia, Iran.

Citation: Jamshidi, M., & Jamshidi, A. (2023). [The New World: Lived Experience of Agricultural Workers about the Covid-19 Pandemic Crisis (Case Study: Chardavol Township) (Persian)]. *Journal of Rural Research*, 13(4), 576-597. <http://dx.doi.org/10.22059/jrr.2022.344215.1749>

doi: <http://dx.doi.org/10.22059/jrr.2022.344215.1749>

Received: 09 June 2022

Accepted: 18 Nov. 2022

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the lived experiences of agricultural workers in the *Chardavol* Township about the new world. The present study is a qualitative research that has been done using an interpretive paradigm and interpretive phenomenological method. The statistical population of the study includes all villagers active in the agricultural sector in Zanjire Sofla village in *Chardavol* Township in Ilam province. 14 participants were selected by purposive sampling method until theoretical saturation. The semi-structured interview method was used to collect information from participants and Van Mannen's (1990) method was used to analyze the data obtained from the semi-structured interviews. The results showed that a main theme entitled "New World" and 7 sub-themes including new lifestyle, a distinct consumption pattern, the integration and synergy of tensions, understanding the cross-sectional remedial shock, the symmetry of old and new vulnerabilities, socio-protective isolation and low government presence and the tendency to counter-value measures and the experience of the new sin is experienced by the participants.

Key words:

Covid-19 pandemic, Agricultural sector, Lived Experience, *Chardavol* Township, Ilam

Copyright © 2023, Journal of Rural Research. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0 International License which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

Extended Abstract**1. Introduction**

During the COVID-19 crisis and its rapid spread in Iran and in parallel with the preventive and control policies of the government, the village and agriculture have also experienced the bitter taste of stagnation. The bitterness and failures of control policies

have led to the bankruptcy and dismantling of some of the oldest businesses and many start-ups, which were a point of hope for their owners during the difficult and stressful period of international sanctions. In this study, it is important to pay attention to different aspects of the impact of the Coronavirus outbreak on the villages and the various influences of rural breeders as an important part of society. Now, considering that people's experiences of the Coronavirus crisis are individual and specific, with quantitative research, it is not possible to examine

*** Corresponding Author:****Masomeh Jamshidi, PhD****Address:** Department of Entrepreneurship and Rural Development, Faculty of Literature and Humanities, Ilam University, Ilam, Iran.**Tel:** +98 (935) 2610042**E-mail:** masomeh_jamshidi@yahoo.com

different and in-depth aspects of the problem. Therefore, the study of "living in the new world" through qualitative study is necessary. Thus, the aim of the present study is the phenomenological explanation of the lived experiences of agricultural activists in the study area with the New Corona world in which they currently live. Consequently, the main issue of the research is "How did the agricultural activists of the study area experience the New World?" And "what is their perception of their lived experience in the new world?"

2. Methodology

The present study is a qualitative study that has been done using the interpretive paradigm and interpretive phenomenological method. The statistical population of the study includes all villagers active in the agricultural sector in Zanjireh Sofla village of *Chardavol* Township in Ilam province. Fourteen participants were selected by purposive sampling method until theoretical saturation was achieved. The semi-structured interview method was used to collect information from participants. [Van Manen's \(1977\)](#) method was used to analyze the data obtained from semi-structured interviews. Final credit or responsive credit was used to assess the credibility of the data obtained from interviews with participants. In this way, after the participant answered the interview questions, he was asked: Did he mean what the interviewer understood? The reliability of the data was considered by focusing on the exact stages of the study, research objectives and questions, and the policy of studying and collecting field-qualitative data was determined based on it. In this case, the researchers used a second researcher in the role of referee and observer in order to evaluate and control the study path and the interview process and focus on the objectives and questions.

3. Results

In answer to the main research questions, namely; how have agricultural activists in the study area experienced the New World? And what is their perception of their lived experience in the new world?, using interpretive phenomenological analysis, a main theme and 7 sub-themes are mentioned along with a number of supporting semantic units. It is necessary to explain that the extractive sub-themes are: new lifestyle, different consumption patterns, the integration and synergy of stresses, understanding the cross-sectional impulses of the solution, the symmetry of old and new vulnerabilities, socio-protective isolation and low government presence and tendency for counter-values and new sin experiences by participants.

4. Discussion

The findings indicate that the lived experience of the new lifestyle is due to the spread of COVID-19 disease in the study area and the implementation of control and preventive policies such as social distancing, quarantine, restriction of human gatherings, online experiences and virtual communication that are known as the "New World". In this new world, the participants studied are tangible at the heart of the problem and understand the semantic units derived from their lived experience, and finally, introduce the experience of a new lifestyle in the New Corona world as the product of their experience. [Sarkis et al. \(2020\)](#) also talk about a new world in which control measures against the corona and corona restrictions have led to the creation of a new lifestyle in the country under study. The findings showed that the second sub-theme experienced by the participants was a distinct consumption pattern. The theme follows the participants' household food basket to shrink and their purchasing power to shrink, experiencing profound changes in their food consumption and livelihood tastes, and even mysteriously, provoking warnings that lead to stress and striving for boosting immunity system; which is most closely related to the presence or absence of the disease and has achieved new developments in the consumption taste of the participants. What is examined in this section is the lived experience of the participants in the New Corona world, which somehow tells of the participants' confusion, surrenders, and their adaptation to the crisis. [Workie et al. \(2020\)](#) in their study also talked about the decrease in purchasing power and the compression of the consumer basket, which determines their consumption pattern.

5. Conclusion

Findings include a main theme called New World and 7 new lifestyle themes, distinct consumption patterns, stress integration, understanding of cross-sectional impulses of the solution, symmetry of old vulnerabilities, the socio-protective isolation and the low presence of the government and the tendency to take anti-value measures and experience new sin. Each of the sub-themes obtained contains a number of supporting semantic units, which are mentioned below. Lifestyle themes include the experience of quarantine and staying at home, limiting human gatherings and creating socio-physical distances, the collapse of cultural archetypes associated with mourning and wedding ceremonies, sensitivity to health at home and in the place of economic activity, the use of cyberspace to prepare inputs and sell products (internet markets), the acceptance of dependence on the Internet and

cyberspace / Virtual education and learning and online and virtual communication experience. The sub-theme of the distinctive consumption pattern is supported by the following semantic units: changing the household food basket, reducing the purchasing power/consumption of food, changing the food tastes, warnings to strengthen the immune system and the growth of new consumer tastes.

Acknowledgments

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The authors declared no conflicts of interest

جهان جدید: تجربه زیسته فعالان بخش کشاورزی از بحران همه‌گیری کووید ۱۹ (مورد مطالعه: شهرستان چرداول - استان ایلام)

* معصومه جمشیدی^۱، علی رضا جمشیدی^۲

۱- استادیار، گروه کارآفرینی و توسعه روستایی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ایلام، ایلام، ایران.

۲- استادیار، گروه جغرافیه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران.

حکیده

تاریخ دریافت: ۱۹ خرداد ۱۴۰۱

تاریخ پذیرش: ۲۷ آبان ۱۴۰۱

هدف از پژوهش حاضر، دستیابی به تجربه زیسته فعالان بخش کشاورزی شهرستان چرداول در مورد جهان جدید است. مطالعه حاضر از نوع مطالعات کیفی است که با بهره‌گیری از پارادایم تفسیری و با استفاده از روش پدیدارشناسی تفسیری انجام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی روستائیان فعال در بخش کشاورزی در روستای زنجیره سفلی از شهرستان چرداول در استان ایلام هستند. تعداد ۱۴ نفر مشارکت‌کننده، با روش نمونه‌گیری هدفمند و تا رسیدن به اشباع نظری انتخاب شدند. از روش مصاحبه نیمه ساختارمند برای گردآوری اطلاعات از مشارکت‌کنندگان استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های به‌دست آمده از مصاحبه نیمه ساختارمند از روش ون مانن (۱۹۹۰) بهره گرفته شد. یافته‌ها نشان داد که یک مضمون اصلی تحت عنوان «جهان جدید کرونا» و ۷ زیر مضمون شامل: سبک زندگی جدید، الگوی مصرف متمایز، درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها، درک تکانه‌های مقطعی چارلساز، تقارن آسیب‌پذیری‌های کهنه و نو، انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کهرنگ دولت و تمایل به اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو توسط مشارکت‌کنندگان تجربه شده است.

کلیدواژه‌ها:

پاندمی کووید ۱۹، بخش کشاورزی، تجربه زیسته، شهرستان چرداول، ایلام

مقدمه

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۹۹، اولین مورد ابتلا به کووید ۱۹ در تاریخ ۲۰۲۰/۲/۱۹ گزارش شد. در اواخر دسامبر ۲۰۲۰ ایران با بیش از یک میلیون و صد هزار مورد ابتلا، بیش از ۹۰۰ هزار نفر بهبود یافته و ۵۴,۴۴۰ هزار نفر فوت شده بعد از هند و ترکیه در جایگاه سوم قرار گرفت (Ahmadi et al., 2020).

از آنجاکه جهان در جایگاه دهکده جهانی بیش‌ازپیش تعامل و ارتباط بین جوامع را تجربه نموده، بدون شک همه کشورها در معرض این بیماری قرار گرفته و سطوح متفاوتی از آسیب را به نمایش گذاشته‌اند. این آسیب‌پذیری در زنجیره به هم تنیده جهانی تا جایی گسترش یافته که عدم کنترل آن در یک کشور و یک نقطه از این دهکده، به معنای شیوع و تداوم آن در سایر نقاط است. پیامدهای منفی پاندمی کووید ۱۹ علاوه بر بخش بهداشت، بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را نیز درگیر کرده است. این پیامدها اگر مهار نشوند، منجر به ایجاد آسیب‌های عمیق‌تری خواهند شد (Workie et al., 2020). به گزارش اهداف توسعه پایدار

در دسامبر ۲۰۱۹، بیماری جدید کرونا ویروس در شهر ووهان چین گزارش و پس‌از آن، این بیماری همه‌گیر شده و به‌طور گسترده‌ای در سایر استان‌های سرزمین اصلی ظهور آن یعنی؛ چین گسترش یافت (Muhammad et al., 2020). به دنبال آن، چندین مورد ابتلا در کشورهای همسایه مانند تایلند، ژاپن، سنگاپور و کره جنوبی تأیید شد (Huang et al., 2020). این امر زمینه‌ساز این موضوع شد که سازمان بهداشت جهانی آن را به‌عنوان یک بیماری همه‌گیر (Chakraborty & Maity, 2020) و نگرانی بین‌المللی طبقه‌بندی و اعلام نماید که بر اساس وضعیت اضطراری آن، نیازمند آماده‌باش بهداشت عمومی است (Tay Juhana Foundation Brief Indonesia, 2020). گزارش‌ها حاکی از آن بود که در اواخر دسامبر ۲۰۲۰، بیش از ۸۰ میلیون مورد ابتلا تأیید شده که از این تعداد ۵۶/۵ میلیون بهبود و مرگ بیش از یک میلیون و هفتصد هزار نفر توسط این بیماری ثبت شده است (World Health Organization, 2020). در ایران، بر اساس گزارش

* نویسنده مسئول:

دکتر معصومه جمشیدی

نشانی: ایلام، دانشگاه ایلام، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه کارآفرینی و توسعه روستایی.

تلفن: ۲۶۱۰۰۴۲ (۹۳۵) +۹۸

پست الکترونیکی: masomeh_jamshidi@yahoo.com

محصولات کشاورزی) محدودیت کوچ عشایر در برخی مناطق، محدودیت سفر به مقاصد گردشگری کشاورزی در تعطیلات سال نو شد. مرحله دوم فاصله اجتماعی در ایران «فاصله‌گذاری هوشمند» بود که همان بازگشت به چرخه فعالیت اقتصادی در برخی از مشاغل کم‌خطر است. برخی از اقدامات فاصله هوشمند شامل اخذ مجوز سلامت از مراکز بهداشتی، استفاده از موانع ایجاد فاصله در محل کار، استفاده از پروتکل‌های بهداشتی و سلامتی در محل کار است. این شیوه‌ها همچنین در مناطق روستایی و در بخش کشاورزی اجرا شده است. بسیاری از محدودیت‌های تحمیل شده در مرحله اول اجرای برنامه فاصله‌گذاری اجتماعی باعث ایجاد شوک‌ها و انقباضات زیادی در اقتصاد جهانی و همچنین در اقتصاد کشاورزی (Ben-xi & Zhang, 2020; Pu & Zhong, 2020; Sigala, 2020; Sarkis et al., 2020; GDA, 2020; Farias & Araújo, 2020; Rizou et al., 2020; Yao et al., 2020; Arndt et al., 2020) شده است. بنابراین، در مرحله دوم پیشگیری و کنترل ویروس، نیاز به بازگشایی برخی مشاغل و بازگشت به برخی فعالیت‌های کم‌خطر توسط دولت مورد توجه قرار گرفت. طرح «فاصله هوشمند» به‌نوعی تعدیل‌کننده فشارها و انقباضات اقتصادی بود که به دنبال اجرای پروتکل‌های پیشگیری و کنترل در کشور ایجاد شده است. شهرستان چرداول یکی از شهرستان‌های واقع در استان ایلام بوده و بر اساس آخرین آمارگیری رسمی کشور (۱۳۹۵) دارای جمعیتی برابر با ۵۷۳۸۱ نفر، که از این مقدار حدود ۶۸ درصد (۳۸۷۰۸ نفر) در مناطق روستایی ساکن هستند. مناطق روستایی که شغل اصلی آن‌ها کشاورزی است، نیز همانند سایر مناطق کشور و حتی جهان درگیر ویروس کرونا شدند. در جریان بحران کرونا ویروس و شیوع سریع آن در ایران و موازی با سیاست‌های پیشگیرانه و کنترلی دولت، منطقه مورد مطالعه (روستاها و بخش کشاورزی آن) نیز طعم تلخ ایستایی و رکود را تجربه نموده است. تلخی و ناکامی‌های ناشی از سیاست‌های کنترلی تا بدان جا امتداد یافت که ورشکستگی و برچیده شدن پاره‌ای از کسب‌وکارهای دارای قدمت (فروش محصولات محلی و فرآوری شده بخش کشاورزی و دامی در کنار جاده‌ی معروف به مسیر کربلا) و همچنین بعضی از کسب‌وکارهای نو پا (از جمله فروش اینترنتی) که اشتیاق و امید را تا حدودی در دوران سخت و پرفشار تحریم‌های بین‌المللی برای صاحبانش شعله‌ور کرده بود، رقم زد. آنچه در این تحقیق حائز اهمیت است، توجه به جنبه‌های مختلف اثرگذاری شیوع کرونا ویروس بر روستا و اثرپذیری‌های گوناگون مولدان روستایی به‌عنوان بخش مهمی از جامعه است. حال باتوجه به اینکه تجارب افراد از بحران کرونا ویروس وابسته به فرد و اختصاصی است، با پژوهش کمی نمی‌توان جنبه‌های مختلف و عمیق مسئله را بررسی نمود. بنابراین، بررسی «زیستن در جهان جدید» از رهگذر مطالعه کیفی ضرورت دارد. از این‌رو، هدف پژوهش حاضر تبیین پدیدارشناسانه تجارب زیسته فعالان بخش کشاورزی منطقه

سازمان ملل (۲۰۱۹)، ۵۵ درصد جمعیت جهان که اکثریت آن‌ها در کشورهای در حال توسعه هستند، از حمایت اجتماعی برخوردار نیستند (United Nations Sustainable Development Goals, 2019). این جمعیت، در کشورهای در حال توسعه [و اجتماعات کم برخوردارتر (مانند روستاها)] که در تأمین نیازهای اساسی معیشتی اکثریت جمعیت فقیر ناتوان هستند، وضعیت وخیم‌تری را در جریان شیوع کووید ۱۹ سپری می‌کنند. این وضعیت، بحران‌های متعدد اجتماعی و اقتصادی را تشدید کرده که آثار آن به بخش‌های حقوق انسانی و آموزشی، محرومیت فقرا و به حاشیه رانده شدن تغذیه آنان نیز سرایت کرده است (Workie et al., 2020).

کشورهای مختلف دنیا با تأیید اولین مورد ابتلا به ویروس در داخل کشورشان، وضعیت اضطراری کوتاه‌مدت، میان‌مدت و حتی بلندمدت اعمال کردند. در سطح جهان در پاسخ به وضعیت موجود، اقدامات پیشگیرانه و کنترلی در برابر کرونا ویروس جدید وارد سبک زندگی مردم جهان (Nicola et al., 2020; Kye & Hwang, 2020; Workie et al., 2020: 2; Kuckertz et al., 2020; Sarkis et al., 2020; Sigala, 2020; Ayittey et al., 2020; Kumar et al., 2021; Singh et al., 2020) شد که به صورت کلی بر مبنای محدودیت‌های سیاست کلی «فاصله‌گذاری اجتماعی» بوده و شامل مواردی مانند «ماندن در خانه»، «قرنطینه»، «محدودیت حمل‌ونقل» بوده است (Workie et al., 2020; Sharma et al., 2020; Adhikari et al., 2021). در ایران نیز همانند بسیاری از مناطق دیگر دنیا، پس از گزارش اولین ابتلا به ویروس، دولت سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی را با اعمال محدودیت‌هایی مانند محدودیت مسافرت‌ها به‌ویژه مسافرت‌های نوروزی، قرنطینه اجباری برخی امکان مذهبی، ممانعت از ایجاد اجتماعات بزرگ (مراسم شادی و عزاء، مراسم سنتی تشییع و خاک‌سپاری، جشن سال نو) را در پیش گرفت. علاوه بر این‌ها، دولت اقدامات متعددی مانند تعلیق روند آموزش، تقویت زیرساخت‌های الکترونیکی به‌منظور زمینه‌سازی برای آموزش مجازی، طراحی سیستم‌های آموزش آنلاین مانند مدرسه تلویزیونی شاد، درگاه‌های آنلاین و هدایت آموزش در برخی گزینه‌های دیگر که می‌توانند برای آموزش آنلاین استفاده شوند، را فراهم نمود. لازم به توضیح است که در آن ایام از سال، شعار محبوب «در خانه می‌مانیم» و شعار تأکیدی «در خانه بمانیم» در تعطیلات سال نو در شبکه‌های اجتماعی نیز توسط افراد مسئولیت‌پذیر جامعه، راه‌اندازی شد.

در بخش کشاورزی، به‌عنوان مهم‌ترین بخش اقتصاد ملی، سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی با محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی در رابطه با حمل‌ونقل همراه بود. بر این اساس، دولت با اعمال محدودیت‌هایی، منجر به توقف جشنواره‌های برداشت محصول (به‌منظور ممانعت از گردهمایی مردم در محل برداشت)، محدودیت تجارت (واردات و صادرات داخلی و بین‌المللی

بنابراین، آثار احتمالی بلندمدت آن در سیستم‌های اقتصادی و به‌ویژه کشاورزی می‌تواند بسیار مخمل و غیرقابل کنترل باشد.

با تداوم شیوع کرونا ویروس و اعمال محدودیت‌های مختلف و اقدامات پیشگیرانه و کنترلی دولت‌ها، ابعاد مختلفی از بخش کشاورزی در سطح جهانی با تهدید مواجه شده است. تولید محصولات کشاورزی دچار آسیب شده (Pu & Zhong, 2020; Hai-ying & Chang-wei, 2020; Jiang et al. 2020; Boughton et al., 2021; Adhikari et al., 2021). ارتباطات، تعاملات و وابستگی متقابل بین کشاورزی، جامعه و اقتصاد مختل و آسیب‌پذیری بخش کشاورزی در برابر آشفتگی‌های خارجی برجسته شده است. مسائل متعدد مرتبط با زنجیره تأمین غذا که در بالا به آن اشاره شد، نیز به‌صورت عینی و ملموس نمود یافته است. بخش کشاورزی جهانی در دنیای جدید محدودیت‌هایی را به شرح زیر تجربه نمود: محدودیت حمل‌ونقل (Sharma et al., 2020)، کاهش صادرات محصولات کشاورزی (بزرگ‌ترین اقتصاد صادراتی جهان یعنی چین، طبق اطلاعات اداره کل گمرک این کشور، تا فوریه ۲۰۲۰، با کاهش ۱۷/۲ درصدی کاهش صادرات محصولات کشاورزی مواجه شده است) (GACC³, 2020)، مسائل دسترسی به بازار محصولات فسادپذیر لوکس مانند گل‌های شاخه بریده، (تا آوریل ۲۰۲۰ تولیدکنندگان گل هلندی حدود ۴۰۰ میلیون گل فروخته نشده را منهدم کردند) (Sigala, 2020)، افت تقاضا برای محصولات کشاورزی به‌واسطه تعطیلی رستوران‌ها، هتل‌ها و مهمان‌پذیرها (Commodity Market Outlook, 2020) و سقوط قیمت محصولات کشاورزی تا ۲۰ درصد، عدم حضور کارگران در محل کار در شرکت‌های وابسته به بخش کشاورزی مانند شرکت‌های تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی (Walters et al., 2020) و افزایش نرخ بیکاری همراه با عدم قطعیت‌های اقتصادی ناشی از محدودیت‌های تجاری اعمال شده (Leduc & Liu, 2020) که همگی بر تجارت محصولات غذایی کشاورزی اثر منفی دارند (Lioutas & Charatsari, 2021: 187). آنچه پیدا است، بخش کشاورزی به‌عنوان پایه و اساس سیستم غذا، بر اثر محدودیت‌های ناشی از سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی - جهانی آسیب‌های زیادی را (Pu & Zhong, 2020; Mishra & Rampal, 2020) در فعالیت‌های در-مزرعه⁴ (UN, 2020) و پس از مزرعه⁵ (Reardon et al., 2020; Farias & Araújo, 2020; Pu & Zhong, 2020) در سراسر جهان و همچنین در ایران متحمل شده است. آنچه در شمال غربی هند در مورد فقدان دسترسی به نیروی کار مهاجر (مهاجرت معکوس کارگران به دلیل محدودیت‌های کنترلی کرونا ویروس در هند) برای برداشت محصول گندم دیده شد (Dev, 2020; Singh et al., 2020) و یا فقدان درآمد و کمبود نهاده‌های تولیدی برای کشاورزان سبزی کار اتیوپی (Tamru et al.,

مورد مطالعه از دنیای جدید کرونایی است که در حال حاضر در آن زندگی می‌کنند. به دنبال آن، مسئله اصلی تحقیق این است که «فعالان بخش کشاورزی منطقه مورد مطالعه جهان جدید را چگونه تجربه کرده‌اند؟ و چه تصور و درکی از تجربه زیسته خود در جهان جدید دارند؟».

مروری بر ادبیات موضوع

در این بخش از مطالعه با توجه به هدف اصلی مورد نظر، مباحث نظری مرتبط با جهان جدید در پوسته کرونا مطرح و مورد بررسی قرار گرفته است.

جهان جدید در پوسته کرونا

بحران‌ها رویدادهایی هستند که دارای آثار مخرب و یا تأثیرات بالقوه آسیب‌زا بر سیستم‌های اجتماعی هستند (Pauchant & Mitroff, 1990). یک بحران دارای سه ویژگی مهم قابل تشخیص است: احتمال وقوع آن کم است؛ شرایط غیرعادی همراه با عواقب پرخطر ایجاد می‌کنند (Shaluf et al., 2003) و پیش‌بینی تأثیرات بالقوه آن و برنامه‌ریزی برای تدابیر مناسب در راستای حل آن مشکل است (Pearson & Clair, 1998). بدون شک پاندمی کووید ۱۹، همه این ویژگی‌ها را دارا است، همچنین دارای نوعی‌ترین صفاتی است که برای نشان دادن «فاجعه با تأثیر بالا» نشان‌دار شده است. پارکر^۲ (۱۹۹۲) وجود این صفت را زمینه‌ای برای بروز خسارات شدید، هم به اقتصاد و هم به زندگی بشری دانسته است (Parker, 1992) و انتظار می‌رود چنین بحران‌هایی برای یک دوره طولانی، هزینه‌های اجتماعی زیادی داشته باشد (Shaluf et al., 2003). محققان استدلال کرده‌اند که ویروس کووید ۱۹ بحرانی ایجاد کرده که دارای ابعاد اقتصادی (Nicola et al., 2020; Zenker et al., 2020) اجتماعی (Blofield et al., 2020; Kock, 2020; Djalante et al., 2020) و سیاسی (Van der Ploeg, 2020) است.

از بحران‌هایی که در گذشته اتفاق افتاده و دارای خصیصه «فاجعه با تأثیر بالا» هستند متوجه شده‌ایم که آن‌ها ممکن است آثار شدید و طولانی بر کشاورزی داشته باشند (Lioutas & Charatsari, 2020). بحران خشکسالی از این دسته هستند (Jamshidi, 2015; Jamshidi et al., 2015a; Jamshidi et al., 2015b) که در گذشته رخ داده و شاهد آثار جدی و مخرب آن بوده‌ایم. از آنجاکه بحران‌ها و بلایا به‌طور قابل توجهی، اثرگذاری نامتناسبی بر فقیرترین افراد جامعه دارند (Masoera et al., 2007)، از این‌رو، کشاورزان کوچک‌مقیاس مشکلات و آسیب‌های جدی را تجربه می‌کنند (Williamson, 2018). با این وجود، همه‌گیری کووید ۱۹ از هر بحرانی که دارای خصیصه فاجعه با تأثیر بالا است متفاوت بوده و پیش‌بینی مسیر آینده آن برای جامعه علمی دشوار است.

3. General Administration of Customs of China
4. On-farm activities
5. Post-farm activities

1. Lived experience
2. Parker

ماهیت یا ذات پدیده‌ها می‌پردازد (Mohammadpour, 2013) و پدیدارشناسی تفسیری که با بسط دادن هرمنوتیک و فلسفه تفسیر توسط هایدگر گسترش یافت؛ با مطالعه مفهوم «بودن در جهان» به جای «آگاه شدن از جهان»، از توصیف تجربه پدیده فراتر رفته و به دنبال معنایی است که در رویدادهای روزمره تعبیه شده است. هایدگر مفهوم پدیدارشناسی متعالی هوسرل که بر اساس واژه «در پرانتز گذاری» مفروضات پیشین (Mohammadpour, 2013) است را موجه ندانسته، و معتقد است که هرمنوتیک فهم پیشین را پیش فرض می‌گیرد. بنابراین، معتقد است که درک انسان هرمنوتیک است و فهم ما از زندگی روزمره از تفسیرها، از آن نشأت می‌گیرد (Hassani & Kalantari, 2018). هدف پدیدارشناسی تفسیری مطالعه، توصیف و تفسیر پدیده‌ها و تجربه‌های انسانی در زندگی روزمره است و طی آن پیش‌زمینه‌های زیست جهان افراد شرکت‌کننده در تحقیق، از طریق طرح سؤالاتی در مورد ادراکات ذهنی آن‌ها مورد پژوهش قرار می‌گیرد و راهی برای درک بیشتر پدیده‌ها را فراهم می‌سازد (Hassani & Kalantari, 2018).

پریست^{۱۰} (۲۰۰۲) معتقد است که کسانی که به‌طور واقعی در حال به سر بردن زندگی خویش در هم‌جواری با پدیده مورد مطالعه هستند، تنها منبع مشروع داده‌هایی هستند که محقق می‌تواند با اتکال به آن به حقیقت پدیده دست یابد. در این رابطه، جامعه آماری پژوهش شامل تمامی روستائیان فعال در بخش کشاورزی در روستای زنجیره سفلی از شهرستان چرداول در استان ایلام هستند. از جمله ملاک‌های انتخاب روستائیان فوق برای شرکت در این مطالعه، ویژگی دسترسی‌پذیری شناختی محققان به محیط و واحدهای تحلیل و اطمینان آنان از انتخاب نمونه‌های درست با حساسیت بالا بوده و بنابراین ویژگی «اسکان در روستای در دسترس محقق» به‌عنوان اولین ملاک انتخاب بود. علاوه بر این‌ها، برخی از فعالان اقتصادی در بخش کشاورزی در روستای مذکور، به‌گونه‌ای خاص جهان جدید ناآشنا را تجربه نمودند و تمام معیشت و زندگی اقتصادی خود را در معرض خطر حس می‌کردند. بنابراین، درک تغییر - خسارات ناشی از شیوع کرونا در کسب‌وکار آنان به‌گونه‌ای متمایز بود، این ویژگی به‌عنوان ملاک دوم انتخاب روستائیان مورد مطالعه بود. از روش نمونه‌گیری هدفمند بهره گرفته شد و انتخاب نمونه‌ها تا رسیدن به اشباع تئوریک ادامه یافته و به تعداد ۱۴ نفر از صاحبان کسب‌وکارهای به‌شدت آسیب‌دیده رسیدند. محققان به‌منظور دسترسی به مشارکت‌کنندگان، از آشنایی خود با جامعه آماری، محیط تحلیل واحدهای تحلیل بهره گرفته و با در نظر داشتن انتخاب نامگن مشارکت‌کنندگان و در بر گرفتن انواع متفاوتی از فعالیت‌ها در بخش کشاورزی در روستای زنجیره سفلی سود برده و مراجعه هدفمند به افراد منتخب را مدنظر قرار دادند. بعد از انتخاب

(2020)، بلوکه شدن نهاده‌های تولیدی مهم و ضروری در چین (Pu & Zhong, 2020) و همچنین کمبود و تورم نهاده‌های تولیدی مهم صنعت مرغداری در ایران از جمله پیامدهایی است که به علت سیاست‌های پیشگیرانه و کنترلی، در فعالیت‌های در مزرعه به وجود آمد. علاوه بر این‌ها، شواهد حاکی از آن است که آثار مستقیم سیاست‌های محدودیت‌کننده و کنترلی کرونا و ویروس عمدتاً پس از مزرعه احساس شده است (Reardon et al., 2020)، پو و ژنگ^۶ (۲۰۲۰) معتقدند محدودیت‌های فوق مسائلی مانند انسداد کانال‌های جریان تولید و بازاریابی در چین ایجاد کرده‌اند. و آدیکاری^۷ و همکاران (۲۰۲۱)، نیز با حمله به استراتژی‌های کنترلی، اثرگذاری آن‌ها را در توزیع/تجارت محصولات کشاورزی تأیید نموده است. فاریاس^۸ و آراوجو (۲۰۲۰) با تمرکز بر ایجاد اختلال در مراکز توزیع مواد غذایی در برزیل در نتیجه شیوع کرونا و ویروس، به نوسانات قیمت محصولات کشاورزی اشاره کردند. عدم تعادل در خرید محصولات کشاورزی توسط مردم، از جمله رفتارهای پرخطری است که به گفته ورکی^۹ و همکاران (۲۰۲۰)، در نتیجه آسوء تبلیغات و سوء برداشت‌های اجتماعی و وحشت مردم از قحطی در دوران قرنطینه، خودپیش بینی‌های آن‌ها در مورد بیماری و مرگ مولدان کشاورزی و یا قطع ارتباط با بازار به دلیل استراتژی‌های مهار، ادراک جمعی کاهش قدرت خرید و فشرده شدن سبد مصرفی مردم و ظهور تصور ناتوانی تولیدکنندگان در سرمایه‌گذاری تولید محصولات کشاورزی مشاهده شده است. این امر، عدم تعادل در تقاضا، عرضه و نهایتاً قیمت محصولات کشاورزی را سبب شده است. عدم تعادل خرید برخی محصولات کشاورزی نه تنها ناشی از ترس کمبود و قحطی است بلکه به دنبال برخی شایعه‌هایی مبتنی بر خاصیت درمانی پارامی از محصولات کشاورزی مانند زنجبیل، لیموترش، سیر و ... بوده که منجر به عدم تعادل در بازار محصولات فوق شده و افزایش کاذب و ناگهانی، قیمت این دسته از محصولات کشاورزی را به دنبال داشته است. این رویداد در ایران هم مشاهده شده است.

حال با توجه به مطالب فوق، آنچه پیداست، شیوع ویروس جدید کرونا، بخش کشاورزی را با دنیای جدید و ناشناخته‌ای روبرو کرده که شاید در بلندمدت امنیت غذایی و زنجیره تولید و تأمین غذا را در سطح جهان را تهدید نماید.

روش‌شناسی تحقیق

مطالعه حاضر از نوع مطالعات کیفی است که با بهره‌گیری از پارادایم تفسیری و با استفاده از روش پدیدارشناسی تفسیری انجام شده است. پدیدارشناسی روشی است که به بررسی

6. Pu & Zhong
7. Adhikari
8. Farias
9. Workie

10. Priest

را منتقل می‌کند. سپس مفهومی که از هر جمله به نظر محققان می‌رسد، در کنار جمله به صورت پیشنهاد نوشته می‌شود. پس از آن مفاهیمی که با هم شباهت دارند کنار هم قرار گرفته و مفاهیم متفاوت از آن‌ها جدا شدند. این امر منجر به شکل‌گیری واحدهای معنایی حمایت‌کننده شده که در صورت قرارگیری آن‌ها در کنار هم مضامین فرعی و اصلی شکل می‌گیرند (Dees & Heinfeldt, 2011; Habibi Asgarabad et al., 2016). برای سنجش اعتبار یا روایی^{۱۲} داده‌های به دست آمده از مصاحبه با مشارکت‌کنندگان از اعتبار پایانی یا نهایی و یا اعتبار پاسخ‌گو استفاده شده است. بدین شکل که پس از پاسخ مشارکت‌کننده به سؤالات مصاحبه، از وی سؤال شد که آیا منظور او همان بوده که مصاحبه‌گر برداشت کرده است؟ قابلیت اعتمادپذیری^{۱۳} داده‌ها نیز از طریق تمرکز بر مراحل دقیق مطالعه، اهداف و سؤال‌های پژوهش در نظر گرفته شد و خطمشی مطالعه و برداشت داده‌های میدانی - کیفی بر اساس آن تعیین شد. در این مورد، پژوهشگران از یک پژوهشگر دوم در نقش داور و ناظر به منظور ارزیابی و کنترل دقیق مسیر مطالعه و روند مصاحبه و تمرکز بر اهداف و سؤال‌های موردنظر بهره گرفتند.

یافته‌ها

در این بخش، پس از بررسی ویژگی‌های کلی مشارکت‌کنندگان، به تحلیل کیفی پاسخ‌های آن‌ها به پرسش‌های اصلی پژوهش پرداخته شده است. یافته‌ها نشان داد که میانگین سن فعالان مورد مطالعه ۴۶/۶۴ سال و ۵۷/۱ درصد آنان مرد بودند. میزان تحصیلات ۵۰ درصد آنان تادپلم بوده و اکثریت مشارکت‌کنندگان مورد مطالعه در فعالیتهای مرتبط با دامداری مشغول بودند. در پاسخ به پرسش‌های اصلی پژوهش یعنی؛ فعالان بخش کشاورزی منطقه مورد مطالعه جهان جدید را چگونه تجربه کرده‌اند؟ و چه تصور و درکی از تجربه زیسته خود در جهان جدید دارند؟ با استفاده از تحلیل پدیدارشناسی تفسیری به یک مضمون اصلی و ۷ زیر مضمون به همراه تعدادی واحدهای معنایی حمایت‌کننده اشاره شده است. نتایج در جدول شماره ۲ به صورت نمونه، نحوه ایجاد واحدهای معنایی حمایت‌کننده زیرمضمون‌ها برای ایجاد مضمون اصلی ارائه شده است. همچنین در جدول شماره ۳، مضمون اصلی، زیر مضمون‌ها و واحدهای معنایی حمایت‌کننده به دست آمده ارائه شده است.

مشارکت‌کنندگان، توضیحات کافی در رابطه با اهداف پژوهش به هر یک ارائه شد. در ضمن مصاحبه‌گر در حین مصاحبه پاره‌ای اصول اخلاقی مهم مانند خنثی بودن نظر مصاحبه‌گر و عدم القای نظر و تجربه خود بر پاسخ‌گویان، پرهیز از سوگیری‌های مغرضانه، رعایت اصل رازداری و عدم انتشار هویت واقعی مشارکت‌کنندگان و همچنین عدم تحریف نظرات و جملات پاسخ‌گویان در نگارش تحقیق را به صورت شفاف مطرح نمودند.

در نهایت از روش مصاحبه نیمه ساختارمند برای گردآوری اطلاعات از پاسخ‌گویانی که ویژگی‌های کلی آن‌ها در جدول شماره ۱ آمده، استفاده شده است. مصاحبه به صورت فردی انجام شد که با اجازه و گرفتن رضایت از پاسخ‌گویان، توسط دستگاه ضبط صوت گوشی یکی از نویسندگان ضبط و به منظور تحلیل کیفی آماده شد. میانگین زمان مصاحبه با هر یک از مشارکت‌کنندگان تقریباً یک ساعت بود.

برای تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از مصاحبه نیمه ساختارمند از روش ون مانن^{۱۱} (۱۹۷۷) که یک روش برای استخراج الگوها و مضامین موجود در داده‌های متنی است، استفاده شده است. این روش دارای مراحل زیر است:

- ۱- پرداختن به پدیده‌ای که ما را به شدت به خود علاقه‌مند نموده و متعهد به کشف جهان موردنظر می‌نماید؛
- ۲- مطالعه پدیده به همان شکل که زیسته شده نه آن گونه که ما آن را تصور می‌کنیم. در اینجا ضرورت دارد تا از مفهوم‌سازی داده‌ها اجتناب شود؛
- ۳- تأمل در مضامین اساسی که ویژگی پدیده هستند؛
- ۴- توصیف پدیده از طریق هنر نوشتن و بازنویسی؛
- ۵- حفظ یک ارتباط قوی و جهت‌دار با پدیده؛

۶- برقراری تعادل در بافت پژوهش از طریق تفکر در مورد اجزاء و کل (Van Manen, 1977). ون مانن سه رویکرد را برای استخراج مضامین از داده‌ها به کار برده است. این سه رویکرد عبارت‌اند از (Dees & Heinfeldt, 2011): رویکرد کل‌نگر یا اغراق‌آمیز که به دنبال این موضوع است تا بدانند در کل متن چه می‌گویند و چه منظوری دارد؟ بنابراین متن مصاحبه چندین بار توسط محققان مطالعه می‌شود و نهایتاً یادداشت کوچکی مبنی بر به دست آمدن نتیجه کلی از متن، تهیه می‌گردد. رویکرد انتخابی یا برجسته‌سازی که در آن، متن مصاحبه مجدداً مطالعه می‌شود و جملاتی که برای تحلیل پدیدارشناختی مناسب است و دارای بار معنایی مطلوب است علامت‌گذاری و استخراج می‌شوند؛ و رویکرد جزئی یا خط به خط که در آن متن با دقت خوانده شده و محققان به دفعات از خود می‌پرسند که این جمله، چه مفهومی از پدیده مورد بررسی

12. Credibility

13. Dependability

11. Van Manen

جدول ۱. مشخصات پاسخ‌گویان مورد مطالعه.

ردیف	جنسیت	سن	نوع فعالیت
۱	مرد	۳۳	زنبورداری
۲	مرد	۵۷	دامپروری/قصابی
۳	مرد	۳۰	زنبورداری
۴	زن	۴۸	محصولات تبدیلی خانگی کشاورزی - دامی
۵	زن	۵۶	دامداری - مرغداری بومی
۶	زن	۴۴	کشاورزی
۷	مرد	۶۷	دامداری
۸	مرد	۴۹	کشاورزی (تمرکز بر صیفی‌کاری)
۹	زن	۵۱	دامداری/مصنوعات تبدیلی دامی
۱۰	مرد	۲۸	دامداری
۱۱	زن	۴۳	کشاورزی/دامداری/مرغداری بومی
۱۲	زن	۵۹	صنایع محلی - دستی
۱۳	مرد	۴۷	کشاورزی فصلی/برنج‌کاری
۱۴	مرد	۴۱	کشاورزی

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

مأخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

جدول ۲. نمونه‌ای از نحوه ایجاد واحدهای معنایی حمایت‌کننده و زیر مضمون.

زیر مضمون	واحدهای معنایی حمایت‌کننده	جملات تفسیری
کم‌اهمیت دانستن بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های جامعه و متعاقباً به حاشیه رانده شدن روستاها در برابر شهرها	<p>- آخرین جایی که دولت به آن توجه می‌کند بخش کشاورزی است (۹ نفر).</p> <p>- همه برنامه‌های دولت برای شهرها است (۱۱ نفر).</p> <p>- تمرکز دولت روی شهر است تا روستاها (۱۱ نفر).</p>	<p>- فقط از جنبه سلامتی به این بحران نگاه می‌شود ولی راهکار معیشتی - حمایتی مقابله با ویروس را نمی‌گویند (۹ نفر).</p> <p>- مسئولان فقط می‌گویند در خانه بمانید؛ اما هرگز نمی‌گویند چطور در این بحران کار کنید (۱۱ نفر).</p> <p>- برنامه دولت فقط معرفی پروتکل بهداشتی است و از برداشتن موانع معیشتی نمی‌پردازد (۱۳).</p>
انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت	<p>ضعف تدارکات زیرساختی و نهادی دولت</p>	<p>- در این منطقه امکانات زیرساختی انبار و سرخانه موجود نیست و دولت هیچ توجهی به این مسائل ندارد (۱۰).</p> <p>- دولت از مردم برای پیوستن به بازار اینترنتی هیچ دعوت و حمایتی نکرد (۸).</p> <p>- این منطقه قطب کشاورزی شهرستان هست ولی اصلاً سرخانه و انبار ندارد (۷ نفر).</p>
ضعف توجه دولت به ملزومات اقتصادی در دنیای مجازی (اینترنت پرسرعت، سایت‌های مرتبط با روستا، بازاریابی الکترونیکی و اینترنتی، آموزش مجازی و ...)	<p>ضعف توجه دولت به ملزومات اقتصادی در دنیای مجازی (اینترنت پرسرعت، سایت‌های مرتبط با روستا، بازاریابی الکترونیکی و اینترنتی، آموزش مجازی و ...)</p>	<p>- اینترنت روستا دو هفته است که قطع هست و مردم به نت دسترسی ندارند (۱۴ نفر).</p> <p>- هزینه اینترنت خیلی گران است و اینجا اغلب اوقات اینترنت وصل نیست (۷ نفر).</p> <p>- مسئولان هیچ توجهی به مسئله اینترنت روستا ندارند (۱۴ نفر).</p>

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

مأخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

جدول ۳. مضمون اصلی، زیر مضمون‌ها و واحدهای معنایی حمایت‌کننده.

مضمون اصلی	زیر مضمون‌ها	واحدهای معنایی حمایت‌کننده
سبک زندگی جدید		<p>- تجربه قرنطینه و ماندن در خانه</p> <p>- محدودیت تجمع‌های انسانی و ایجاد فاصله‌های فیزیکی-اجتماعی</p> <p>- فروپاشی کهن‌الگوهای فرهنگی مرتبط با مراسم‌های شادی و عزا</p> <p>- حساسیت به بهداشت در خانه و محل فعالیت اقتصادی</p> <p>- بهره‌گیری از فضاهای مجازی برای تهیه نهاده‌ها و فروش محصولات (بازارهای اینترنتی)</p> <p>- پذیرش وابستگی به اینترنت و فضاهای مجازی/آموزش و یادگیری مجازی</p> <p>- تجربه ارتباطات آنلاین و مجازی</p>
الگوی مصرف متمایز		<p>- تغییر سبب غذایی خانوار</p> <p>- کاهش قدرت خرید/مصرف غذا</p> <p>- تغییر سلیقه تأمین غذا</p> <p>- هشدارهای تقویت سیستم ایمنی و رشد ذائقه مصرفی جدید</p>
درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها		<p>- تجربه فشارهای موزی و مضاعف تحریم-بیماری کرونا</p> <p>- هم‌زمانی تورم/رکود اقتصادی و سیاست‌های کنترلی مهارکننده بیماری</p> <p>- هم‌زمانی فصل برداشت محصولات و افزایش فشارهای ناشی از فاصله‌گذاری اجتماعی (کنترل حمل‌ونقل-کنترل تجارت محصولات کشاورزی و ...)</p>
دنیای جدید کرونا		<p>- اعمال سیاست فاصله‌گذاری هوشمند و بازگشت مجدد به فعالیت اقتصادی</p> <p>- حمایت‌های معیشتی/مالی دولت</p> <p>- درک وابستگی‌های عمیق مولدان به بازارهای حامی فقرا و حامیان مالی</p>
تقارن آسیب‌پذیری‌های کهنه و نو		<p>- استمرار فقر و فروپاشی کسب‌وکارهای رونق گرفته پس از بحران خشکسالی.</p> <p>- ناتوانی در واکنش تاب‌آورانه سریع به شوک‌های اقتصادی در روستا و پذیرش مجدد کهن‌الگوی تقدیرگرایی</p>
انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت		<p>- کم‌اهمیت دانستن بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های جامعه و متعاقباً - به حاشیه رانده شدن روستاها در برابر شهرها</p> <p>- تمرکز بیش‌ازاندازه به جنبه بهداشتی و سلامتی بیماری کرونا و پروس</p> <p>- ضعف تدارکات زیرساختی و نهادی دولت</p> <p>- ضعف توجه دولت به ملزومات اقتصادی در دنیای مجازی (اینترنت پرسرعت، سایت‌های مرتبط با روستا، بازاریابی الکترونیکی و اینترنتی، آموزش مجازی و ...)</p>
تمایل به اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو		<p>- ظهور کانال‌های غیررسمی، واسطه‌گری و قاچاق اقلام اساسی</p> <p>- احتکار محصولات و نهاده‌های موردنیاز مولدان به‌جای ذخیره‌سازی و آینده‌نگری در مورد آن‌ها</p> <p>- تبلیغات عوام‌فریبانه سودجویان در مورد اثر درمانی برخی محصولات و رشد نجومی قیمت آن‌ها</p>

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

مأخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

۱. برانگیزاننده‌ها

سبک زندگی جدید

به اینترنت و فضاهای مجازی/آموزش و یادگیری مجازی و تجربه ارتباطات آنلاین و مجازی. در ادامه به‌منظور درک بیشتر زیر مضمون فوق واحدهای معنایی تشکیل‌دهنده آن را بررسی نموده و به نمونه‌هایی از صحبت‌های پاسخ‌گویان مورد مطالعه اشاره شده است.

۱- تجربه قرنطینه و ماندن در خانه: تجربه زیسته روستائیان مورد مطالعه حاکی از آن است که در دوران شیوع کرونا و به‌ویژه در ماه‌های ابتدایی شیوع بیماری، ماندن در خانه و قرنطینه خانگی را تجربه کرده‌اند. پاسخ‌گویان تقریباً در تمام طول سال به این شیوه کنترل و پیشگیری از بیماری وفادار بوده و معتقدند

اولین زیر مضمون تشکیل‌دهنده مضمون جهان جدید، «سبک زندگی جدید» است. این زیر مضمون نماینده و معرف تجاربی است که توسط پاسخ‌گویان با این مفهوم درک شده است. سبک جدید زندگی، متشکل از واحدهای معنایی زیر است: تجربه قرنطینه و ماندن در خانه، محدودیت تجمع‌های انسانی و ایجاد فاصله‌های فیزیکی - اجتماعی، فروپاشی کهن‌الگوهای فرهنگی مرتبط با مراسم‌های شادی و عزا، حساسیت به بهداشت در خانه و محل فعالیت اقتصادی، بهره‌گیری از فضاهای مجازی برای تهیه نهاده‌ها و فروش محصولات (بازارهای اینترنتی)، پذیرش وابستگی

تولیدی خودشان هزاران بار بیشتر باشند».

۵- بهره‌گیری از فضاهای مجازی برای تهیه نهاده‌ها و فروش محصولات (بازارهای اینترنتی): تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان حاکی از بهره‌گیری از فضاهای مجازی ناآشنا (تا بدان زمان) برای تهیه برخی نهاده‌ها و فروش محصولات تولید خود است. به‌گونه‌ای می‌توان اظهار کرد که آنان ظهور بازار اینترنتی مرتبط با فعالیت تولیدی خود را تجربه کرده‌اند. حسین ۳۰ ساله یکی از مشارکت‌کنندگان است که در بخش پرورش زنبورعسل و تولید عسل در روستای زنجیره سفلی فعال است. وی و محمد ۴۷ ساله که تولیدکننده برنج عنبر بو است در جریان شیوع کرونا ویروس و اعمال اقدامات مرتبط با سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی، باز تجربه خود در فروش اینترنتی محصولاتشان صحبت کردند. حسین اظهار نمود که «به خاطر شرایط خطرناک کرونا به شهر مراجعه نکردم و داروهای موردنیاز برای زنبورها را به‌صورت اینترنتی سفارش دادم... امسال به خاطر مسائل حمل‌ونقل و افزایش ناگهانی کرایه‌ها تصمیم گرفتم به فروش اینترنتی عسل اقدام کنم، به نظرم بازار خوبی بود». محمد نیز گفت: «در ابتدای برداشت محصول برنج با کمبود مشتری مواجه بودم، چون قیمت برنج نسبت به سال گذشته تقریباً دو برابر شده بود، انبار هم نداشتم و نمی‌توانستم منتظر شرایط خوب بمانم... من مقدار زیادی از محصولم را به‌صورت اینترنتی فروختم».

۶- پذیرش وابستگی به اینترنت و فضاهای مجازی/آموزش و یادگیری مجازی: اقدامات کنترلی پاندمی کرونا و تعطیلی‌ها و محدودیت‌های اعمال شده سبب شد که مشارکت‌کنندگان تجربه زیسته‌ای را کسب کنند که همان پذیرش وابستگی به اینترنت و فضای مجازی و آموزش و یادگیری مجازی نام داد. بدین ترتیب، فضای مجازی به‌سرعت رشد نموده و روستائیان را از بسیاری جهت‌ها حمایت نموده است. جلال ۴۱ ساله به کشاورزی اشتغال دارد. وی اظهار نمود که «... شیوع ویروس کرونا باعث شد که نگاهم به فضای مجازی و اینترنت عوض شود. به نظرم فضای مجازی دنیای جدیدی است که امکان یادگیری و آموزش در هر زمینه‌ای را در شرایط بحرانی و سخت فراهم می‌کند».

۷- تجربه ارتباطات آنلاین و مجازی: تجربه زیسته بسیاری از مشارکت‌کنندگان در پژوهش حاضر بیانگر شکل‌گیری ارتباطات وسیع مجازی با خانواده، خویشان و بستگان و به‌ویژه در ابتدای شیوع بیماری است که مصادف با تعطیلات نوروزی بود. به‌گونه‌ای که آن‌ها، مبادرت به برقراری ارتباط هر روزه از طریق اپلیکیشن‌های مختلف مجازی نموده‌اند. علی رضا ۵۷ ساله بیان داشت: «تمام دیدوبازدیدهای عید امسال ما با خانواده فامیل‌ها از طریق واتساپ انجام شد... و ما هر روز با اقوامان از طریق فضای مجازی در ارتباط هستیم».

علاوه بر ارتباطات خانوادگی، برخی از فعالان روستایی به

که سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی از طریق ماندن در خانه، سبک زندگی جدیدی را بر آن‌ها تحمیل کرده است. گوهر ۵۹ ساله اظهار نمود که «از همان اول شیوع کرونا که گفتن خانه بمانید و به جاهای شلوغ نروید، رعایت کردیم... فکر می‌کنم ماندن در خانه و فاصله‌گذاری اجتماعی برای ما دیگر عادت شده و سال‌ها طول می‌کشد که این عادت را رها کنیم».

۲- محدودیت تجمع‌های انسانی و ایجاد فاصله‌های فیزیکی- اجتماعی: در گزارش‌های فائو، سال ۲۰۲۰ به «سال خاموشی دنیا/سالی که شبیهش نیست» معروف است (FAO, 2020). این امر را به‌وضوح در تجارب پاسخ‌گویان از تغییر سبک زندگی ناشی از اعمال محدودیت‌های جمعی می‌توان رصد کرد. مشارکت‌کنندگان موردنظر یکی از تجارب ملموس خود در دنیای جدید کرونایی را جدایی از جمع و محدودیت‌های تجمعی ذکر کرده‌اند. کمال ۴۹ ساله به دلیل فعالیت در صیفی‌کاری در محل عبور و مرور مسافران در سال‌های قبل از کرونا، دارای کسب‌وکاری پررونق بوده و به فروش محصولات صیفی تازه پرداخته است. بعد از شیوع کرونا و کاهش تردد مسافران و اعمال محدودیت‌های تجمع انسانی در مکان‌های تولیدی و بازار با مسئله کاهش فروش و کمبود درآمد مواجه شده است. وی اظهار داشت: «مردم از تجمع در مکان‌های تولید و فروش محصولات کشاورزی می‌ترسند و کمتر به مزارع محل عبور مراجعه می‌کنند».

۳- فروپاشی کهن‌الگوهای فرهنگی مرتبط با مراسم‌های شادی و عزا: جهان جدیدی که فعالان اقتصادی مورد مطالعه در آن زندگی می‌کردند، سبک جدیدی از زندگی در حال تجربه بود که در آن کهن‌الگوهای فرهنگی مرتبط با مراسم شادی و عزا فرو ریخته و مقتضی با همه‌گیری کرونا و بر اساس اقدامات مرتبط با سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی اجرا می‌شد. بنابراین، مراسم‌های پرجمع عزاداری و شادی گذشته جای خود را به اجتماعات کوچک خانوادگی داده است. به گفته هاشم ۳۳ ساله «فرهنگ مراسم جمعی کم‌کم دارد کم‌رنگ می‌شود و ترس مردم از کرونا باعث شده که نه در مراسم کسی شرکت کنند و نه توقع حضور مردم در مراسمات عزا و شادی خودشان را دارند. همه مراسم‌ها دارند کم‌کم خانوادگی می‌شوند...»

۴- حساسیت به بهداشت در خانه و محل فعالیت اقتصادی: در جهان جدیدی که پاسخ‌گویان تجربه کرده‌اند، رعایت بهداشت در خانه و محل کار به سبک مهمی از زندگی تبدیل شده است. این امر برگرفته از سیاست‌های پیشگیرانه و کنترلی دولت است که تمامی مردم را ملزم به استفاده از ماسک در مکان‌های عمومی نموده است. در این راستا، راحله ۵۱ ساله که در خانه خود به تولید محصولات دامی و لبنی پرداخته معتقد است که «... در دوره کرونا رعایت بهداشت صد برابر مهم‌تر شده و تمامی کسانی که تولیدکننده محصولات غذایی هستند باید به هشدارهای بهداشتی توجه کنند و مسئول بهداشت و سلامتی محصول

برقراری ارتباطات آنلاین و مجازی با افراد مرتبط با فعالیت خود پرداخته‌اند: محمد ۴۷ ساله و حسین ۳۰ ساله به تجربه خرید و فروش محصولات خود از طریق ارتباطات آنلاین اشاره کرده‌اند.

الگوی مصرف متمایز

دومین زیر مضمون تشکیل‌دهنده مضمون جهان جدید، «الگوی مصرف متمایز» است. این زیر مضمون نمایانگر تجاربی است که توسط پاسخ‌گویان با واحدهای معنایی زیر درک شده است: تغییر سبد غذایی خانوار، کاهش قدرت خرید/مصرف غذا، تغییر سلیقه تأمین غذا، هشدارهای تقویت سیستم ایمنی و رشد ذائقه مصرفی جدید. در زیر واحدهای فوق بررسی شده‌اند.

۱- تغییر سبد غذایی خانوار: تجربه زیسته فعالان بخش کشاورزی در منطقه مورد مطالعه بیانگر تغییر سبد غذایی به نفع کوچک شدن و خرید اقلام اساسی آن در دوره پاندمی کرونا بوده است. بدین ترتیب، به دلیل محدودیت‌ها و اقدامات کنترلی اعمال شده، بیکاری و کاهش درآمد بسیاری از فعالان اقتصادی در روستای مذکور محتوم بوده و به دلیل ضعف درآمدی آن‌ها، تقاضا برای بسیاری از محصولات غذایی کاهش یافته است. بنابراین، سبد غذایی خانوار به سمت نیازهای اولیه و اساسی پیش رفته و وجود برخی اقلام از سبد غذایی به صورت عامدانه حذف شده است. صادق ۶۷ ساله دامدار بوده و اظهار نمود «... در اوایل دوره کرونا تقاضای مردم برای مصرف گوشت کم شد و فروش دام بسیار سخت بود. درآمد دامدارها هم خیلی کم شد... به خاطر مشکل مالی توانایی تأمین بسیاری از اقلام خوراکی را نداشتیم و اولویت را به کالاهای اصلی دادم و سعی کردم تا مدتی از خرید بعضی اقلام صرفه نظر کنم».

۲- کاهش قدرت خرید/مصرف غذا: تجربه زیسته زهرا ۵۶ ساله که در دامداری و مرغداری بومی فعال بوده و همچنین راحله ۵۱ ساله که وی هم در دامداری و مصنوعات دامی محلی مشغول بوده است، حاکی از کاهش مصرف غذا و کاهش قدرت خرید بوده است. این امر در کنار تغییر سبد غذایی به نفع اقلام اساسی، نمایانگر تجربه الگوی مصرف متمایز افراد مورد مطالعه است. زهرا و راحله در مفاهیمی مشابه اظهار نمودند: «دوره کرونا دوره بسیار سختی است که درآمد ما را به شدت کم کرد و توانایی ما را برای خرید محصولات غذایی کم کرد. ... اصلاً شاید کرونا باعث قحطی هم بشود، درآمد هم که کم شده فردا همین چند قلم غذا را هم نمی‌توانیم تهیه کنیم».

۳- تغییر سلیقه تأمین غذا: صحبت‌های مشارکت‌کنندگان حاوی تجاربی است که حکایت از افزایش شک و تردیدهای بهداشتی در مورد محصولات محلی و کاهش تقاضا برای آن‌ها و تغییر گرایش به سمت محصولات بسته‌بندی شده و بهداشتی را

دارد. از نظر پاسخ‌گویان، ترجیح مردم به تأمین اقلامی است که در بسته‌بندی‌های بهداشتی کارخانه‌ای تهیه شده‌اند. مریم ۴۸ ساله از جمله مشارکت‌کنندگان است که در طی سالیان گذشته در زمینه تولید محصولات تبدیلی کشاورزی و دامی فعالیت داشته است. به گفته وی، شیوع کرونا با تجربه کاهش فروش محصولات تولیدی خود به دلیل تغییر سلیقه مشتری از محصولات محلی به محصولات بسته‌بندی شده مواجه شده است. مریم اظهار نمود: «این روزها مردم می‌ترسند از هر چیزی استفاده کنند به خاطر همین بیشتر میل دارند به سمت مصرف کالاهای بسته‌بندی شده چون تصور می‌کنند بهداشتی‌تر است».

۴- هشدارهای تقویت سیستم ایمنی و ظهور ذائقه مصرفی جدید: گرایش به مصرف برخی اقلام کشاورزی (عسل، سیر و مانند آن) در دوران کرونا به منظور تقویت سیستم ایمنی و افزایش توان بدنی به منظور ممانعت از ابتلا به بیماری از جمله تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان منطقه مورد مطالعه در پژوهش حاضر است. علی ۲۸ ساله اظهار نمود که «اخبار همیشه هشدار می‌دهد که باید سیستم ایمنی را قوی کرد تا به کرونا مبتلا نشود». علاوه بر این، زینب ۴۴ اظهار نمود که «... من در دوران شیوع کرونا هر روز صبح شربت عسل طبیعی و یک حبه سیر میل می‌کنم تا به کرونا مبتلا نشوم. چون عسل و سیر باعث تقویت سیستم ایمنی بدن می‌شود».

درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها

سومین زیر مضمون تشکیل‌دهنده مضمون جهان جدید، «درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها» است. این زیر مضمون بیانگر تجاربی است که با واحدهای معنایی: «تجربه فشارهای موازی و مضاعف تحریم - بیماری کرونا»، «همزمانی تورم/کود اقتصادی و سیاست‌های کنترلی مهارکننده بیماری و «همزمانی فصل برداشت محصولات و افزایش فشارهای ناشی از فاصله‌گذاری اجتماعی (کنترل حمل و نقل - کنترل تجارت محصولات کشاورزی و ...) درک شده است. واحدهای معنایی درک شده به همراه برخی جملات اظهار شده توسط مشارکت‌کنندگان در زیر ارائه شده است:

۱- تجربه فشارهای موازی و مضاعف تحریم - بیماری کرونا: تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان بیانگر درک فشارهای موازی و مضاعف بیماری کرونا و اقدامات کنترلی آن همراه با فشارهای ناشی از تحریم اقتصادی و وضعیت نابسامان اقتصاد محلی است. گلی ۴۳ ساله که در فعالیتهای مختلف کشاورزی و دامداری مشغول بود اظهار نمود که «در سال‌های گذشته همه فشارهای اقتصادی منسوب به تحریم‌ها بوده، با اینکه هنوز با فشار تحریم‌ها و ضعف اقتصادی کنار نیامده بودیم، تجربه کرونا فشارها را زیادتر کرد».

پرداخته شده است:

اعمال سیاست فاصله‌گذاری هوشمند و بازگشت مجدد به فعالیت اقتصادی: یکی از تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان مورد مطالعه، بازگشت مجدد به فعالیت اقتصادی در جریان اعمال سیاست فاصله‌گذاری هوشمند بر مبنای رعایت پروتکل‌های بهداشتی بوده است. بر این اساس، برخی از مولدان و فعالان روستایی با اجرای برخی اقدامات مانند استفاده از ماسک، استفاده از مانع در محل انجام فعالیت به منظور ایجاد فاصله فیزیکی و انجام بسته‌بندی‌های بهداشتی مبادرت کرده‌اند. بنابراین تجربه بازگشت مجدد به فعالیت اقتصادی پس از اعمال طولانی مدت سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی و اقدامات کنترلی آن تکانه‌های مقطعی چاره‌سازی بوده که پاسخ‌گویان درک کرده‌اند. راحله ۵۱ ساله اظهار نمود که «زمان زیادی طول کشید تا مردم مجدداً محصولات تولیدی مرا خریداری کنند. ترس از کرونا باعث شده بود که مردم در خانه بمانند و من هم موقتاً کارم را رها کردم. اما بعد از یک مدت که دولت اجازه فعالیت به برخی از کسب‌وکارها داد، شرایط بهداشتی کارم را بهتر کردم، خودم دائماً از ماسک و دستکش و ظرف‌های یک‌بار مصرف نو استفاده می‌کردم و کارم را مجدداً شروع کردم»

حمایت‌های معیشتی/مالی دولت: از جمله تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان در پژوهش حاضر، حمایت‌های معیشتی و مالی دولت به خانوارهای فاقد درآمد ثابت و همچنین صاحبان کسب‌وکار خسارت دیده بود. حمایت معیشتی دولت در قالب کمک‌هزینه‌های معیشتی و وام یک میلیون تومانی بود که به اقشار کم‌درآمد و خانوارهای فاقد درآمد ثابت و خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد بود. زهرا ۵۶ ساله که تحت پوشش کمیته امداد نیز بوده، اظهار نمود که «در طی چند ماه اخیر چندین بار یارانه حمایتی و کمک‌هزینه‌های معیشتی-کرونایی به حسابم واریز شده و تا حدودی در جبران خسارت‌ها به هم کمک کرده است». صادق ۶۷ ساله نیز با اشاره به شرایط بد اقتصادی خود در دوران شیوع کرونا به حمایت اقتصادی-معیشتی دولت اشاره نموده است. «دولت در دوران کرونا تا حدودی به اقشار کم‌درآمد و فاقد درآمد ثابت توجه کرده است. وام‌های دریافتی من کمک مهمی به من و خانواده‌ام کرده است».

درک وابستگی‌های عمیق به بازارهای حامی فقرا و حامیان مالی: به نظر می‌رسد برخی از افراد مورد نظر شاهد حمایت مالی برخی از خیرین و حامیان مالی محلی در دوران کرونا بوده‌اند. علاوه بر این، تجربه داشتن مشتری‌های خویشی یا بازارهای حامی فقرا نیز از جمله تجارب مهمی است که برخی از پاسخ‌گویان در دنیای جدید کرونایی با آن مواجه بوده‌اند. هاشم ۳۳ اظهار نمود که «در دوران کرونا از حمایت مالی یک خیر محلی بهره گرفته‌ام». همچنین گلی ۴۳ ساله اظهار نمود که «بسیاری از خویشاوندانم که از اوضاع زندگی‌ام باخبر هستند، بدون ترس

۲- هم‌زمانی تورم / رکود اقتصادی و سیاست‌های کنترلی مهارکننده بیماری: تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان حکایت از هم‌زمانی دو بحران بزرگ را دارد که خواه‌ناخواه بر تمامی شرایط اجتماعی - اقتصادی روستائیان اثرگذار است. تورم و رکود تولیدی ناشی از ضعف اقتصاد داخلی که علاوه بر اینکه معلول تحریم‌های بین‌المللی است، به دلیل ضعف زیرساخت‌ها و نظام مدیریتی نامطلوب رخ داده خود معضل بزرگی است که تجارب ناامیدکننده بسیاری را سبب شده است. این مسئله در تقابل و تقارن با شیوع کرونا سبب ایجاد تجاربی شده که به‌عنوان هم‌افزایی و درهم‌آمیزی تنش‌ها عنوان شده است. حسین ۳۰ ساله اظهار نمود «مسئله پشت مسئله رخ داده و تنش‌های قدرتمندی را بروز داده است. ما طی سال‌های اخیر رکود تولیدی و تورم شدید محصولات داخلی را تجربه کرده‌ایم و کرونا و سیاست‌های کنترلی نیز مشکلات ما را عمیق‌تر کرده‌اند».

۳- هم‌زمانی فصل برداشت محصولات و افزایش فشارهای ناشی از فاصله‌گذاری اجتماعی: (کنترل حمل‌ونقل-کنترل تجارت محصولات کشاورزی و ..): صحبت‌های مشارکت‌کنندگان حاوی وقایعی است که بر مضمون درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها صحنه می‌گذارد. شیوع سریع ویروس کرونا در سراسر منطقه و اعمال سیاست‌های کنترلی منجر به عدم توجه به فصل برداشت و نیازمندی به برخی فعالیت‌های سریع و یا برخی اقدامات مدیریتی مانند برگزاری جشنواره‌ها و جشن‌های خرم‌شده است. این تقارن، تصویری از دنیای جدید سیاه را به نمایش گذاشته که در آن تجربه ضعف درآمد مصرف‌کنندگان و فساد محصولات کشاورزی فاسدشدنی و محصولات تازه خوری، افزایش بیکاری جوانان روستایی را در فصل کار را نیز رقم زده است. محمد ۴۷ ساله اظهار نمود که «درست در زمان برداشت محصول برنج، محدودیت‌های کرونایی با شدت بیشتری اعمال شد، کارگرها به خاطر ترس از ابتلا به بیماری، کار نمی‌کردند و قیمت نیروی کار بسیار زیاد شد». مریم ۴۸ ساله نیز از تجربه خود در زمینه تولید محصولات تبدیلی خانگی گفت. وی اظهار نمود که «در فصل برداشت سبزیجات، به دلیل کاهش اجباری تردد وسایل نقلیه، متحمل هزینه‌های حمل‌ونقل زیادی، از مزرعه و یا شهر تا محل زندگی خود شد».

درک تکانه‌های مقطعی چاره‌ساز

یکی دیگر از زیر مضمون‌های تشکیل دهنده مضمون اصلی «جهان جدید»، درک تکانه‌های مقطعی چاره‌ساز است که در قالب واحدهای معنایی زیر توسط مشارکت‌کنندگان درک شده است: «اعمال سیاست فاصله‌گذاری هوشمند و بازگشت مجدد به فعالیت اقتصادی»، «حمایت‌های اقتصادی/مالی دولت» و «درک وابستگی‌های عمیق مولدان به بازارهای حامی فقرا و حامیان مالی». در زیر به تشریح هر یک از واحدهای معنایی مذکور

انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت

از جمله زیر مضمون‌های تعیین‌کننده مضمون «جهان جدید»، انزوای حمایتی-اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت است که با واحدهای معنایی زیر درک و تجربه شده است: کم‌اهمیت دانستن بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های جامعه و متعاقباً، به حاشیه رانده شدن روستاها در برابر شهرها، تمرکز بیش از اندازه به جنبه بهداشتی و سلامتی بیماری کرونا و ویروس، ضعف زیرساختی و نهادی در مقابله با پیامدهای اقتصادی - اجتماعی بیماری و ضعف توجه دولت به ملزومات اقتصادی در دنیای مجازی (اینترنت پرسرعت، سایت‌های مرتبط با روستا، بازاریابی الکترونیکی و اینترنتی، آموزش مجازی و...) است. در زیر توضیح مختصری از هر یک از واحدهایی معنایی ارائه شده است.

۱- کم‌اهمیت دانستن بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های جامعه و متعاقباً به حاشیه رانده شدن روستاها در برابر شهرها: تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان حاکی از آن است که برخی از روستائیان فعال در بخش کشاورزی در دنیای جدید کرونایی، ضعف سیاست‌های حمایت دولت از روستاها و اجتماعات کوچک را لمس کرده و معتقدند دولت به بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های توجه کمتری کرده است. بنابراین، خودبه‌خود این امر منجر به رانده شدن روستاها به حاشیه شده است. حسین ۳۰ ساله که به فعالیت زنبورداری در روستای مذکور مشغول است می‌گوید: «بخش کشاورزی آخرین بخشی است که دولت در دوره کرونا از آن حمایت می‌کند و روستاها هم که مورد بی‌توجهی زیاد در دوران کرونا قرار گرفته‌اند». علی ۲۸ ساله نیز اظهار نمود که «تمرکز حمایت‌های دولت اغلب در شهرهای بزرگ و در بخش‌های شهری است تا روستاها».

۲- تمرکز بیش از اندازه به جنبه بهداشتی و سلامتی بیماری کرونا و ویروس: توجه زیاد به جنبه بهداشتی و پزشکی بیماری کرونا و تمرکز بر همه‌گیری آن توسط دولت، بخشی از تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان از دنیای جدید کرونایی است. تحلیل داده‌ها نشان داد که مشارکت‌کنندگان با اشاره بر اقدامات کنترلی و پیشگیرانه دولت و سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی و فاصله‌گذاری هوشمند، تجارب زیادی از اهمیت زیاد دولت به بعد بهداشتی بیماری را دارند. محمد ۴۷ ساله اظهار نمود که «بخش بسیار زیادی از اقدامات دولت در راستای شناساندن بیماری و نحوه درگیری افراد با بیماری است و از کمتر به جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی شیوع بیماری بحث شده است». جلال ۴۱ ساله گفت: «سیاست‌های کنترلی دولت در منطقه ما فقط به خود بیماری و معرفی پروتکل‌های بهداشتی پرداخته و با ایجاد موانع متعدد در مسیر تجمع مردم عمل کرده و سایر جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی مرتبط با اثرگذاری آن در نظر گرفته نشده است».

از شیوع کرونا و با اعتماد به کارم، محصولات لبنی و تخم‌مرغ محلی‌شان را از من خریداری می‌کنند». باین‌حال، برخی از مشارکت‌کنندگان وابستگی عمیق به بازارهای خویشی و حامیان مالی، را از جمله تکانه‌ها و شوک‌های مقطعی مهمی دانسته‌اند که درک آن در دوره بحران کرونا می‌تواند چاره‌ساز باشد. مریم گفت «همیشه می‌ترسم محصولاتم روی دستم بمانند و حتی فامیل هم آن‌ها را نخرند». گوهر نیز اظهار نمود که «اوایل شیوع کرونا روزهای سختی را تجربه کردم، حتی قوم و فامیل هم تمایل به خرید کارهایم نداشتند».

تقارن آسیب‌پذیری‌های کهنه و نو

یکی دیگر از زیر مضمون‌ها که بیانگر تجربه «جهان جدید» فعالان بخش کشاورزی است، تقارن آسیب‌های کهنه و نو است که از دو واحد معنایی «استمرار فقر و فروپاشی کسب‌وکارهای رونق گرفته پس از بحران خشکسالی» و «ناتوانی در واکنش تاب‌آورانه سریع به شوک‌های اقتصادی در روستا و پذیرش مجدد کهن‌الگوی تقدیرگرایی» تشکیل شده است.

۱- استمرار فقر و فروپاشی کسب‌وکارهای رونق گرفته پس از بحران خشکسالی: تجارب زیسته بازگو شده از مشارکت‌کنندگان حاکی از تجربه فروپاشی کسب‌وکارهایی است که پس از عبور از بحران خشکسالی خود را به دوره کرونا رسانده‌اند. این فروپاشی به شیوه استمرار مزمن فقر تجربه شده است. علی رضا آشنا با طعم تلخ فقر ناشی از ظهور خشکسالی بوده و پس از لمس آسیب‌های ناشی از خشکسالی، در روستای مورد مطالعه به دامداری و قصابی اشتغال داشته است. باین‌وجود، شیوع کرونا و اثرگذاری منفی آن بر اقتصاد، تجربه طعم تلخ سقوط کسب‌وکار خود را در این دوران نیز تجربه کرده است. وی اظهار داشت: «در دوران خشکسالی کار کشاورزی را کنار گذاشتم و به دامداری و قصابی پرداختم. در این دوره هم کارم با مشکلات زیادی مواجه شده». این تجربه به نحوی ظهور ناامنی‌ها در تداوم فعالیت‌های اقتصاد روستایی را نشان می‌دهد و تا حدودی مقارنه آسیب‌های کهنه و نو را به نمایش گذاشته است.

۲- ناتوانی در واکنش تاب‌آورانه سریع به شوک‌های اقتصادی در روستا و پذیرش مجدد کهن‌الگوی تقدیرگرایی: طبق گفته‌های مشارکت‌کنندگان، در دنیای جدید، این افراد بر کهن‌الگوی تقدیرگرایی پافشاری کرده و خود را در اعمال واکنش‌های تاب‌آورانه سریع به شوک‌های اقتصادی ناتوان دیده‌اند. به‌عنوان مثال گلی می‌گوید: «همه‌چیز در تقدیر انسان نوشته شده و کاری از دست من بر نیاید». صادق نیز اظهار داشت: «وقتی اتفاقی قرار باشه بیفته، حتماً می‌افته، حتی اگر همه مردم روستا بخوانند جلویش را بگیرند. در شرایط شیوع کرونا هیچ کاری از دست هیچ‌کسی بر نمی‌آید باید منتظر باشیم ببینیم خدا چه می‌خواهد».

است که آن‌ها در دوران کرونا و در جهان جدید اقدام به انجام فعالیت‌هایی غیرقانونی مقتضی دوران کرونا مانند قاچاق دارو و نهاده‌های مرتبط با پرورش دام و طیور نموده‌اند. جلال تجربه خود در مورد مشارکت با کانال‌های غیررسمی تأمین داروهای دامپزشکی و نهاده‌های دامداری را به شرح زیر بازگو کرده است: «دوره کرونا فشار اقتصادی و مالی‌ام زیاد بود و مجبور به همکاری با کانال‌های غیررسمی پخش دارو و خوراک دام غیررسمی شدم».

۲- احتکار محصولات و نهاده‌های موردنیاز مولدان به‌جای ذخیره‌سازی و آینده‌نگری در مورد آن‌ها: یکی دیگر از اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو برخی مشارکت‌کنندگان احتکار برخی محصولات و نهاده‌های موردنیاز مولدان بخش کشاورزی به‌منظور گران‌تر شدن و دسترسی به سود بیشتر بوده است. این امر در دوران کرونا و در شرایط اعمال محدودیت‌های حمل‌ونقل و واردات نهاده‌های کشاورزی و دامی رخ داده است. هاشم ۳۳ ساله اظهار نمود که «از نزدیک شاهد احتکار بسیاری از نهاده‌های موردنیاز زنبوران مانند عسل و دارو از سوی دوستانم بوده‌ام». احتکار به‌جای ذخیره‌سازی و انبارداری زمینه‌ساز شوک‌های هزینه‌ای بر مولدان و تجربه فقر مستمر در جامعه روستایی بوده است.

۴- تبلیغات عوام‌فریبانه سودجویان در مورد اثر درمانی برخی محصولات و رشد نجومی قیمت آن‌ها: یکی از تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان عوام‌فریبی و تبلیغات ساختگی و مصنوعی در مورد اثر درمانی برخی محصولات و رشد نجومی قیمت آن‌ها (مانند عسل - سیر) بوده است. آنچه پیدا است شیوع و پیروس کرونا و اعلام آن به‌عنوان پاندمی و یک بیماری همه‌گیر با ظهور ترس و اضطراب اجتماعی همراه بود. در این بین سودجویان بسیاری از این شرایط بهره‌برده و با تبلیغات بی‌مایه و ساختگی مبادرت به برجسته نمودن برخی مواد غذایی خاص مانند عسل و سیر (در منطقه مورد مطالعه) نموده و منجر به تحریک مردم شده و هجوم آنان به سمت تهیه این اقلام خوراکی را رقم زدند. زینب اظهار نمود «سیر در ابتدای شیوع کرونا در منطقه نایاب شده بود، همه برای پیشگیری از ابتلا به ویروس کرونا هر روز سیر استفاده می‌کردند». راحله نیز در تأیید صحبت زینب می‌گوید: «من هم از غافله عقب نماندم و مقدار زیادی سیر با قیمت گران خریدم، چون شنیدم که سیر مانع از ایجاد بیماری می‌شود». روند شکل‌گیری مضمون اصلی تجربه‌شده توسط مشارکت‌کنندگان در تصویر شماره ۱ نشان داده شده است.

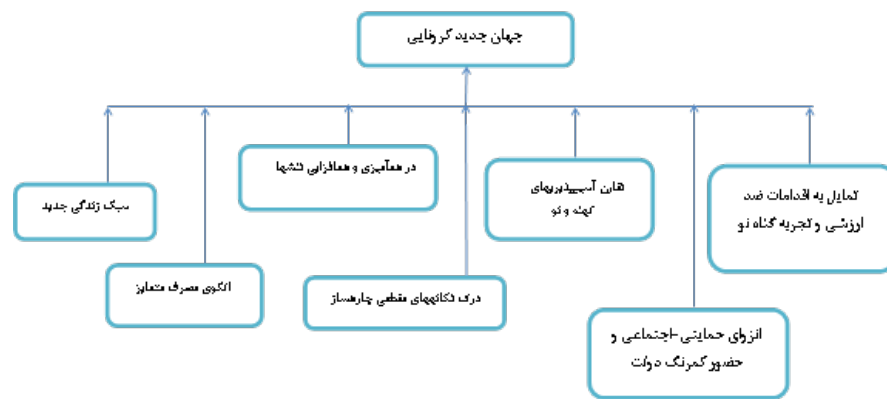
۳- ضعف تدارکات زیرساختی و نهادی: تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان نشان داد که باتوجه به گذشتن حدود یک سال از بیماری کرونا، هنوز بسیاری از تدارکات زیرساختی و نهادی دولت به‌منظور مقابله با آثار اجتماعی و اقتصادی شیوع کرونا ضعیف است. حسین اظهار نمود که «... با گذشت یک سال از شیوع کرونا در کشور، هنوز شاهد تبلیغات دولتی در زمینه دعوت از مردم برای پیوستن به شبکه‌های بازار اینترنتی هستیم اما نتیجه مثبتی ندیده‌ایم». علی رضا ۵۷ ساله نیز می‌گوید «در دوران کرونا شاهد کمبود زیرساخت‌های مهمی مانند انبارها و سرخانه‌های گسترده در نزدیک منطقه‌مان بوده‌ایم. در این مورد دولت اقدام قابل توجهی نکرده است».

۴- ضعف توجه دولت به ملزومات اقتصادی در دنیای مجازی: تجربه زیسته افراد مورد مطالعه بیانگر نادیده گرفتن ملزوماتی مهمی مانند اینترنت پرسرعت، سایت‌های مرتبط با روستا، بازاریابی الکترونیکی و اینترنتی، آموزش مجازی و ... از سوی دولت، در بخش‌های مختلف زندگی مردم بوده است. از نظر بسیاری از مشارکت‌کنندگان این تجربه منجر به ظهور مضمون انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت در تأمین ملزومات پیوستن به شبکه‌های مجازی در دنیای جدید است. هاشم با اشاره به اهمیت بازاریابی اینترنتی، اظهار نمود: «دولت توجه زیادی به مسئله اینترنت پرسرعت در روستای ما نکرده و ما درست در اوج بحران کرونا و باتوجه به نیاز عموم مردم به اینترنت، به مدت حدود دو هفته با قطعی اینترنت روستا مواجه بودیم».

تمایل به اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو

آخرین زیر مضمونی که بیانگر جهان جدید فعالان بخش کشاورزی در روستای زنجیره سفلی از شهرستان چرداول، استان ایلام است، تمایل آنان به اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو در دوران کرونا است. از آنچه بسیاری از تجارب مشارکت‌کنندگان تأییدکننده تنش‌های اقتصادی و بحران‌های مالی است، گناه‌ها و خطاهای مرتکب شده توسط افراد مورد مطالعه در راستای پاسخ‌گویی به تنش‌ها و بحران‌های مذکور بوده و فراتر از معنای ظاهری آن بود و به همین خاطر ارزشی و نو تلقی شده‌اند. چراکه اقداماتی مانند واسطه‌گری‌ها و قاچاق در دوران ماقبل کرونا هم وجود داشته و شاید در سطح خرد قابلیت بررسی را نداشته است. اما در دوران کرونا و در شرایط وخیم اجتماعی و اقتصادی تجربه گناه نو و اقدامات ضد ارزشی شاید به‌عنوان تنها راه چاره مردم در رفع حاجات اقتصادی به شمار رفته است. به‌گونه‌ای که به آثار و عواقب تخریبی آن، حداقل در این زمان توجهی نشده است. جلال ۴۱ ساله اظهار نمود که «در شرایط بحران کرونا تنها راه چاره‌ام خرید و فروش غیرقانونی ذرت و دام سبک بوده است».

۱- ظهور کانال‌های غیررسمی، واسطه‌گری‌ها و قاچاق اقلام اساسی: تجربه زیسته برخی از مشارکت‌کنندگان حاکی از آن

تصویر ۱. روند شکل‌گیری مضمون اصلی تجربه‌شده توسط مشارکت‌کنندگان. مأخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

بحث و نتیجه‌گیری

فعالیت اقتصادی»، «حمایت‌های اقتصادی/مالی دولت» و «درک وابستگی‌های عمیق مولدان به بازارهای حامی فقرا و حامیان مالی».

علاوه بر این‌ها یافته‌ها نشان داد که زیر مضمون تقارن آسیب‌پذیری‌های کهنه و نو شامل واحدهای معنایی: «استمرار فقر و فروپاشی کسب‌وکارهای رونق گرفته پس از بحران خشکسالی» و «ناتوانی در واکنش تاب‌آورانه سریع به شوک‌های اقتصادی در روستا و پذیرش مجدد کهن‌الگوی تقدیرگرایی» است و زیر مضمون انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت نیز شامل: کم‌اهمیت دانستن بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های جامعه و متعاقباً، به حاشیه رانده شدن روستاها در برابر شهرها، تمرکز بیش از اندازه به جنبه بهداشتی و سلامتی بیماری کرونا و ویروس، ضعف زیرساختی و نهادی در مقابله با پیامدهای اقتصادی - اجتماعی بیماری و ضعف توجه دولت به ملزومات اقتصادی در دنیای مجازی است. در نهایت، زیر مضمون تمایل به اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو با حمایت واحدهای معنایی زیر شکل گرفته است: ظهور کانال‌های غیررسمی، واسطه‌گری و قاچاق اقلام اساسی، احتکار محصولات و نهاده‌های موردنیاز مولدان به‌جای ذخیره‌سازی و آینده‌نگری در مورد آن‌ها و تبلیغات عوام‌فریبانه سودجویان در مورد اثر درمانی برخی محصولات و رشد نجومی قیمت آن‌ها. به‌منظور جلوگیری از اطاله کلام و طولانی نشدن گزارش مکتوب پژوهش حاضر تنها به بررسی مضمون اصلی و زیر مضمون‌ها پرداخته شده است.

یافته‌ها حاکی از آن است که تجربه زیسته سبک جدید زندگی معلول گسترش بیماری کرونا در منطقه مورد مطالعه و اعمال سیاست‌های کنترلی و پیشگیرانه مانند فاصله‌گذاری اجتماعی، قرنطینه، محدودیت تجمع‌های انسانی، تجارب آنلاین و ارتباطات مجازی است که با عنوان «جهان جدید» شناخته شده است. در این جهان جدید مشارکت‌کنندگان مورد مطالعه، به‌صورت ملموس در بطن مسئله قرار گرفته و واحدهای معنایی حاصل از تجربه زیسته خود را درک نموده و نهایتاً، تجربه سبک جدید

هدف از پژوهش حاضر، دستیابی به تجارب زیسته فعالان بخش کشاورزی منطقه مورد مطالعه در مورد جهان جدید کرونایی تصور و درک آنان از تجربه زیسته خود در جهان جدید بود. یافته‌ها شامل یک مضمون اصلی تحت عنوان جهان جدید و ۷ زیر مضمون سبک زندگی جدید، الگوی مصرف متمایز، درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها، درک تکنه‌های مقطعی چاره‌ساز، تقارن آسیب‌پذیری‌های کهنه و نو، انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت و تمایل به اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو است. هر کدام از زیر مضمون‌های به دست آمد خود شامل تعدادی واحد معنایی حمایت‌کننده هستند که در زیر به آن‌ها اشاره شده است. زیر مضمون سبک زندگی شامل: تجربه قرنطینه و ماندن در خانه، محدودیت تجمع‌های انسانی و ایجاد فاصله‌های فیزیکی - اجتماعی، فروپاشی کهن‌الگوهای فرهنگی مرتبط با مراسم‌های شادی و عزاء، حساسیت به بهداشت در خانه و محل فعالیت اقتصادی، بهره‌گیری از فضاهای مجازی برای تهیه نهاده‌ها و فروش محصولات (بازارهای اینترنتی)، پذیرش وابستگی به اینترنت و فضاهای مجازی/آموزش و یادگیری مجازی و تجربه ارتباطات آنلاین و مجازی است. زیر مضمون الگوی مصرف متمایز با واحدهای معنایی: تغییر سبب غذایی خانوار، کاهش قدرت خرید/مصرف غذا، تغییر سلیقه تأمین غذا، هشدارهای تقویت سیستم ایمنی و رشد ذائقه مصرفی جدید حمایت شده است.

زیر مضمون درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها نیز شامل واحدهای معنایی تجربه فشارهای موازی و مضاعف تحریم-بیماری کرونا، هم‌زمانی تورم/رکود اقتصادی و سیاست‌های کنترلی مهارکننده بیماری و هم‌زمانی فصل برداشت محصولات و افزایش فشارهای ناشی از فاصله‌گذاری اجتماعی تجربه شده است. تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان در زیر مضمون درک تکنه‌های مقطعی چاره‌ساز با واحدهای معنایی زیر حمایت شده است: «اعمال سیاست فاصله‌گذاری هوشمند و بازگشت مجدد به

(۲۰۲۰)، راردون^{۱۵} و همکاران (۲۰۲۰)، سازمان ملل (۲۰۲۰)، پو و ژانگ (۲۰۲۰) و میشر و رامپل (۲۰۲۰) به تجربه آسیب زارعان از کرونا در فعالیت‌های برداشت محصول و پس‌از آن اشاره کرده‌اند.

یافته‌ها نشان داد که زیر مضمون درک تکانه‌های مقطعی چاره‌ساز یکی از تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان از دنیای جدیدی کروناپی است که طی آن، سیاست فاصله‌گذاری هوشمند و بازگشت مجدد به فعالیت اقتصادی به‌عنوان تکانه‌ای چاره‌ساز در مقطعی از زمان درک شده است. علاوه بر این، در تطابق با گزارش فائو (۲۰۲۰) شیوع کرونا ویروس و اعمال سیاست‌های محدودکننده و کنترلی، اقتصادهای جهانی و اقتصاد کشاورزی را با شوک‌های متعددی مواجه نموده است. اثر شوک‌های فوق، منجر به تجربه‌های نامطلوب درآمدی عمیقی در مشارکت‌کنندگان شده و در این بین، اتخاذ سیاست حمایت‌های اقتصادی/مالی دولت نیز به‌عنوان تکانه‌ای چاره‌ساز، زمینه تجربه تقلیل و تخفیف آشفتگی‌های اقتصادی را برای مردم فراهم نموده است. در کنار تجارب زیسته این‌چنینی، مشارکت‌کنندگان وابستگی به بازارهای خویشی حامی فقرا و ارتباط با حامیان مالی محلی را نیز از جمله تجارب چاره‌ساز در اوج بحران معرفی کرده‌اند.

یافته‌ها نشان داد که زیر مضمون تقارن آسیب‌پذیری‌های کهنه و نو یکی دیگر از زیر مضمون‌های بیانگر مضمون اصلی دنیای جدید کروناپی است که توسط فعالان بخش کشاورزی در منطقه مورد مطالعه و با معانی مختلف تجربه شده است. تجربه زیسته فعالان مشارکت‌کنندگان نشان داد که در جهان جدید، بحران پاندمی با ویژگی مهم «ایجاد شرایط غیرعادی همراه با عواقب پرخطر که شالوف^{۱۶} و همکاران (۲۰۰۳) بر آن تأکید نمود، قادر به هدایت فعالان مذکور به سمت تجربه فقر مستمر و فزاینده و فروپاشی کسب‌وکارهای رونق گرفته پس از بحران خشکسالی است. این بدان معنی است که جهان جدید کروناپی به‌عنوان بحرانی با اثرگذاری بالا در نظر گرفته شده که عواقب اقتصادی آن، به‌صورت فقر مستمر و انحطاط کسب‌وکارهای مشارکت‌کنندگان تجربه شده است. و این به معنی پیوند آسیب‌های کهنه ناشی از انحطاط منابع درآمدی در دوره بحرانی گذشته (دوره خشکسالی) با دوره بحران کرونا است. دجالانت^{۱۷} و همکاران (۲۰۲۰)، نیکولا^{۱۸} و همکاران (۲۰۲۰) و زنکر و کوک^{۱۹} (۲۰۲۰) نیز به اثرگذاری بحران کرونا بر وضعیت اقتصادی مردم تأکید دارند. تقارن آسیب‌های کهنه و نو، به‌صورت ناتوانی در واکنش تاب‌آورانه سریع به شوک‌های اقتصادی در روستا و پذیرش مجدد کهن‌الگوی تقدیرگرایی از سوی فعالان بخش کشاورزی مورد مطالعه در

زندگی در دنیای جدید کروناپی را به‌عنوان ماحصل تجربه خود معرفی کرده‌اند. سارکیس^{۱۴} و همکاران (۲۰۲۰) نیز در مطالعه خود از جهان جدیدی صحبت می‌کنند که در آن اقدامات کنترلی در برابر کرونا و محدودیت‌های کروناپی منجر به ایجاد سبک زندگی جدیدی در کشور مورد مطالعه خود شده است. باتوجه به موارد گفته شد و لزوم رونق گرفتن بازاریابی و فروش محصولات الکترونیکی، پیشنهاد می‌شود ضمن ایجاد و تجهیز زیرساخت‌های اینترنتی در کل کشور و منطقه مورد مطالعه، کلاس‌های آموزشی در زمینه چگونگی فعالیت در این بازار ناشناخته و جدید برای کشاورزان مورد مطالعه برگزار و یا تمهیداتی جهت متقاعد نمودن کشاورزان برای شرکت در چنین کلاس‌هایی اندیشیده شود.

یافته‌ها نشان دادند که دومین زیر مضمون تجربه‌شده به‌وسیله مشارکت‌کنندگان، الگوی مصرف متمایز است. این زیرمضمون با عنایت به فشرده شدن سبد غذایی خانوار مشارکت‌کنندگان و کاهش قدرت خرید آنان، تجربه تغییرات عمیق در مصرف غذا و سلیقه معیشتی آنان را رصد کرده و حتی به‌صورت مرموز، هشدارهای برانگیزاننده‌ای که منجر به ایجاد استرس و تکاپو برای تقویت سیستم ایمنی؛ که نزدیک‌ترین ارتباط با ابتلا و یا عدم ابتلا به بیماری دارد را درنور دیده و به تحولات نو در ذائقه مصرفی مشارکت‌کنندگان دست یافته است. آنچه در این قسمت مورد بررسی است، تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان در جهان جدید کروناپی است که به نحوی حکایت از سردرگمی‌ها، تسلیم‌های مشارکت‌کنندگان و تطابق آن‌ها با بحران را دارد. ورکی و همکاران (۲۰۲۰) نیز در مطالعه خود از کاهش قدرت خرید و فشرده شدن سبد مصرفی مردم که تعیین‌کننده الگوی مصرف آنان است صحبت نمود. لذا، یکی از مواردی که این دوران و حتی پساکرونا باید مورد توجه قرار گیرد، تاب‌آوری و مباحث مرتبط است. در این زمینه به نظر می‌رسد یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در زمینه ارتقای تاب‌آوری روستائیان و به‌ویژه کشاورزان مورد مطالعه آموزش مدیریت برخورد و سازگاری با شرایط بحرانی است که باید توسط ارگان‌های دولتی و مرتبط به‌صورت متناوب انجام گیرد.

یافته‌ها نشان دادند که سومین زیر مضمون درهم‌آمیزی و هم‌افزایی تنش‌ها حکایت از تجارب زیسته مشارکت‌کنندگان در مورد هم‌زمانی و تقارن فشارهای بین‌المللی و تنش تحریم‌ها از یک‌سو و تورم و رکود اقتصاد داخلی از سوی دیگر با شیوع بیماری کرونا و اعمال سیاست‌های کنترلی و پیشگیرانه دارد. تجربه تنش‌های هم‌زمان و هم تقویت‌کننده، به‌گونه‌ای شدیدتر و در فصل برداشت محصولات کشاورزی از سوی مشارکت‌کنندگان درک شد. این قسمت از تجربه زیسته از بعد ملموس‌تری برای افراد مورد مطالعه برخوردار است. به‌گونه‌ای که فاریاس و آراوجو

15. Reardon

16. Shaluf

17. Djalante

18. Nicola

19. Zenker & Kock

14. Sarkis

روستای زنجیره سفلی تجربه شده است. بنابراین یکی از مواردی که به نظر می‌رسد جهت اصلاح تفکرات سنتی - فرهنگی در این جامعه روستایی لازم بوده، اجرای کلاس‌های آموزشی در زمینه تغییر افکار تقدیرگرایانه و حرکت به سوی تفکرات جدید و نوآورانه است. به عبارتی به رواج کارآفرینی بر اساس پتانسیل‌های موجود و شرایطی که افراد در آن قرار دارند، باید اقدام نمود.

یافته‌ها نشان دادند که زیر مضمون انزوای حمایتی - اجتماعی و حضور کم‌رنگ دولت به‌عنوان یکی از بیانگرهای مضمون اصلی جهان جدید از سوی فعالان بخش کشاورزی تجربه شده است. همان‌گونه که پیشتر گفته شد، تجارب زیسته فعالان بخش کشاورزی مورد مطالعه، حکایت از معنایی مانند کم‌اهمیت دانستن بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های جامعه و متعاقباً به حاشیه رانده شدن روستاها در برابر شهرها دانسته‌اند. آنچه پیداست پاندمی کووید ۱۹ به‌عنوان فاجعه‌ای با تأثیر بالا در نظر گرفته شده که به‌سرعت در سراسر جهان شیوع یافت و آثار جبران‌ناپذیر زیادی را حادث نمود. بر این اساس جامعه جهانی و دول مختلف جهان و از جمله دولت ایران، اقدامات کنترلی و پیشگیرانه‌ای را انتخاب نمودند که بر آن اساس، علاوه بر مهار بیماری و ممانعت از مرگ‌ومیر انسانی، بتوانند خسارات اجتماعی - اقتصادی وارده را نیز تقلیل نمایند. آنچه پیداست، سیاست دولت ایران، اولویت اصلی را بر بخش‌هایی با بحران بالا و سکونتگاه‌هایی با عدد جمعیتی بالا قرار داد.

بلوفیلد^{۲۰} و همکاران (۲۰۲۰) و سیگالا^{۲۱} (۲۰۲۰) نیز به اثرگذاری بحران کرونا بر اجتماعات انسانی تأکید نموده و لزوم توجه به بعد اجتماعی پاندمی را حائز اهمیت دانسته‌اند. باین حال، از جمله تجارب زیسته فعالان بخش کشاورزی منطقه مورد مطالعه، تمرکز بیش‌ازاندازه دولت به جنبه بهداشتی و سلامتی بیماری کرونا و ویروس است. این در حالی است که با گذشت زمان از شیوع کرونا، و مشاهده اثرگذاری آن بر ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، این تمرکز صرف بر بعد پزشکی و سلامتی باید به ابعاد دیگر سرشکن شود. تجربه بیش‌ازاندازه دولت بر بعد بهداشتی و سلامتی مشارکت‌کنندگان در تضاد است با مطالعه نیکولا و همکاران (۲۰۲۰) و زنکر و کوک (۲۰۲۰) که بر بعد اقتصادی هم تأکید دارد. علاوه بر این، سیگالا (۲۰۲۰) و بلوفیلد و همکاران (۲۰۲۰) معتقدند که دولت باید به آسیب‌پذیری بعد اجتماعی نیز توجه و تمرکز نماید. وان در پلوگ^{۲۲} (۲۰۲۰) نیز علاوه بر جنبه بهداشتی و سلامتی پاندمی کرونا، به اثرگذاری این بحران در بعد سیاسی اشاره نمود. حال در راستای، تجربه فوق، فعالان بخش کشاورزی مورد مطالعه، آشفته‌گی‌هایی را در حوزه تدارکات زیرساختی و نهادی در مقابله با پیامدهای اقتصادی

اجتماعی بیماری و همچنین ضعف توجه دولت به ملزومات اقتصادی در دنیای مجازی تجربه کرده‌اند. این امر اشاره دارد به ناگهانی بودن و سرعت شیوع بیماری در کشور که دولت را با چالش‌های متعددی مواجه نمود. لذا یکی از پیشنهادهایی که در این زمینه می‌توان عنوان نمود، بهره‌گیری از فناوری‌های هوشمند و داده‌های کلان کشاورزی به‌منظور پیش‌بینی و تدارک زنجیره تأمین غذا در دوره بحران و پسا بحران در مناطق روستایی است.

یافته‌ها نشان داد که آخرین زیر مضمون تجربه‌شده توسط فعالان بخش کشاورزی مورد مطالعه «تمایل به اقدامات ضد ارزشی و تجربه گناه نو» است که مضمون جهان جدید کرونایی را نمایان نموده است. تجربه زیسته این زیر مضمون با واحدهای معنایی ظهور کانال‌های غیررسمی، واسطه‌گری و قاچاق اقلام اساسی، احتکار محصولات و نهاده‌های موردنیاز مولدان به‌جای ذخیره‌سازی و آینده‌نگری در مورد آن‌ها و تبلیغات عوام‌فریبانه سودجویان در مورد اثر درمانی برخی محصولات و رشد نجومی قیمت آن‌ها حمایت شده است. باتوجه‌به نتایج مطالعه برخی از نویسندگان مانند پو و ژانگ (۲۰۲۰)، بوگتون^{۲۳} و همکاران (۲۰۲۱) و آدیکاری و همکاران (۲۰۲۱) پاندمی کووید ۱۹ منجر به اثرگذاری نامطلوب بر تولید محصولات کشاورزی شده و به‌تبع آن اقتصاد کشاورزی دچار آسیب شده است. این امر سبب تجربه شوک‌های درآمدی عمیق از سوی فعالان بخش کشاورزی شده است. در این راستا، فعالان مذکور، به‌منظور جبران خسارات وارده، کانال‌های غیررسمی کسب درآمد را انتخاب نموده و اقداماتی مانند همکاری با واسطه‌ها، محتکران و قاچاقچیان نهاده‌ها و محصولات کشاورزی را تجربه نموده‌اند. پو و ژانگ (۲۰۲۰) نیز به ظهور کانال‌های غیررسمی و نقش واسطه‌های در دنیای کرونایی اشاره کرده‌اند. علاوه بر این، تجربه اقدامات ضد ارزشی سودجویی و تبلیغات عوام‌فریبانه نیز مختص موقعیت‌های بحرانی و غیر نرمال است که در شرایط پاندمی کووید ۱۹، از سوی فعالان مشارکت‌کننده تجربه شده است. بر اساس موارد عنوان‌شده می‌توان گفت، ایجاد تبلیغات در رسانه‌های محلی به‌منظور هدف قرار دادن رفتارهای سودجویانه اجتماعی و برنامه‌ریزی توسط بعضی از نهادهای دولتی از جمله دهیاری و شورای اسلامی روستا به‌منظور آگاه‌سازی مردم در مورد ابتلا و درمان کووید ۱۹ از موارد تأثیرگذار خواهد بود.

تشکر و قدردانی

بنا به اظهار نویسنده مسئول، مقاله حامی مالی نداشته است.

20. Blofield

21. Sigala

22. Van der Ploeg

23. Boughton

References

- Adhikari, J., Timsina, J., Khadka, S.R., Ghale, Y., & Ojha, H. (2021). COVID-19 impacts on agriculture and food systems in Nepal: implications for SDGs. *Agricultural Systems*, 186: 102990. doi.org/10.1016/j.agsy.2020.102990
- Ahmadi, A., Fadai, Y., Shirani, M., Rahmani, F. (2020). Modeling and forecasting trend of COVID-19 epidemic in Iran until May 13, 2020. *Medical Journal of the Islamic Republic of Iran*. 34:27. DOI:10.1101/2020.03.17.20037671
- Arndt, Ch., Rob, D., Sherwin, G., Harris, L., Makrelov, K., Robinson, Sh., Levy, S., Simbanegavi, W., Seventer, D., & Anderson, L. (2020). Covid-19 lockdowns, income distribution, and food security: An analysis for South Africa. *Global Food Security*, 26, 100410. https://doi.org/10.1016/j.gfs.2020.100410.
- Ayittey, F.K., Ayittey, M.K., Chiwero, N.B., Kamasah, J.S., & Dzuvoor, C. (2020). Economic impacts of Wuhan 2019-nCoV on China and the world. *Journal of Medical Virology*, 92(5): 473-475. doi. org/10.1002/jmv.25706.
- Ben-xi, L., & Zhang, Yu. Y. (2020). Impact of the COVID-19 pandemic on agricultural exports. *Journal of Integrative Agriculture*, 19(12): 2937-2945.
- Blofield, M., Hoffmann, B., & Llanos, M. (2020). Assessing the Political and Social Impact of the COVID-19 Crisis in Latin America. *GIGA Focus Latin America*. www.giga-hamburg.de/en/publication/assessing-the-political-and-social-impact-of-the-covid-19-crisis-in-latin-america (accessed 29 October 2020).
- Boughton, D., Goeb, J., Isabel, L., Derek, H., Hiroyuki, T., Kristi, M., Ian, M., Sophie, Goudet., Catherine, Ragasa., Mywish K., Maredia., Bart. Minten., Xin. & Shen, D. (2021). Impacts of COVID-19 on agricultural production and food systems in late transforming Southeast Asia: The case of Myanmar. *Agricultural Systems*, 188, 103026. doi.org/10.1016/j.agsy.2020.103026.
- Chakraborty, I., & Maity, P. (2020). COVID-19 outbreak: Migration, effects on society, global environment and prevention. *Science of the Total Environment*, 728, 138882. doi. org/10.1016/j.scitotenv.2020.138882.
- Commodity Market Outlook. (2020). Available at: <http://pubdocs.worldbank.org/en/558261587395154178/CMO-April2020-Special-Focus-1.pdf> (accessed 17 July 2020).
- Dees, DM., & Heinfeldt, J. (2011). An Aesthetic Analysis of An Educational, Videoconferencing Experience. *Journal of College Teaching & Learning (TLC)*, 4(2):37-46.
- Dev, S.M. (2020). Addressing COVID-19 Impacts on Agriculture, Food Security, and Livelihoods in India. 8 April 2020. IFPRI Research Post. <https://www.ifpri.org/blog/addressing-covid-19-impacts-agriculture-food-security-and-livelihoods-india> (accessed 23 April 2020).
- Djalante, R., Shaw, R., & DeWit, A. (2020). Building resilience against biological hazards and pandemics: COVID-19 and its implications for the Sendai Framework. *Progress in Disaster Science*, 6, 100080. doi.org/10.1016/j.pdisas.2020.100080.
- FAO. (2020). Impact of the Covid-19 Pandemic on Food Security and Food Systems. FAO Council. CL 164/10, 6-10 July 2020. <http://www.fao.org/3/nd059en/ND059EN.pdf> (accessed 7 July 2020).
- Farias, D. P., & Araújo, F. F. (2020). Will COVID-19 affect food supply in distribution centers of Brazilian regions affected by the pandemic? *Trends in Food Science & Technology*. Available online 19 June 2020. <https://doi.org/10.1016/j.tifs.2020.05.023>.
- GACC (General Administration of Customs, PRC). (2020). China's total export & import values, January-February 2020. [2020-04-23]. <http://english.customs.gov.cn/Statics/6e759864-240f4968-bc6e-9c064cccc6bd.html>.
- GDA (Global Data Analysis). (2020). Coronavirus (COVID-19) Executive Briefing. Global Data.
- Habibi Asgarabad, M., Falahatpishe, M., Shamshiri, M., & Sadeghi, M.S. (2016). The Lived Experience of Runaway Girls with Turmoil Family about Having a Family among Females Living in a Juvenile Correction and Rehabilitation Centre. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*, 26 (139) :149-165. URL: <http://jmums.mazums.ac.ir/article-1-8168-fa.html>. (in Persian).
- Hai-ying, GU., & Chang-wei., WANG. (2020). Science Direct Impacts of the COVID-19 pandemic on vegetable production and countermeasures from an agricultural insurance perspective GU. *Journal of Integrative Agriculture*, 19(12): 2866-2876.
- Hassani, H., Kalantari, A. (2018). A Phenomenological Analysis of Lived Experience of Instagram's Users. *Journal of Culture-Communication Studies*, 18(40), 32-63. doi: 10.22083/jccs.2018.97513.2250. (in Persian).
- Huang, C., Wang, Y., Li, X., Ren, L., Zhao, J., & Hu, Y., et al., (2020). Clinical features of patients infected with 2019 novel coronavirus in Wuhan, China. *Lancet*, 395: 497-506. doi. org/10.1016/S0140-6736(20)30183-5.
- Jamshidi, A.R. (2016). Evaluation of adaptation patterns with drought and provide strategies to achieve sustainable rural development: (Case Study: Sirvan and Chardavol Townships). Faculty of Geographic Science and Planning, University of Isfahan, Iran. Available at: <https://lib.ui.ac.ir/DL/Search>. (in Persian).
- Jamshidi, M. (2015). Assessment of Drought Impacts on the Socio-Economic Structure of Agriculturally Based Rural Areas (Case Study: Sirvan and Chardavol Townships). Faculty of Geographic Science and Planning, University of Isfahan, Iran. Available at: <https://lib.ui.ac.ir/DL/Search>. (in Persian).
- Jamshidi, A.R., Nouri Zamanabadi, S., & Ebrahimi, M. (2015a). Adaptation to Climate Change in Sirvan County, Ilam Province: Options and Constraints. *Journal of Research and Rural Planning*, 4(2), 79-95. doi: 10.22067/jrrp.v4i2.39710. (in Persian).
- Jamshidi, M., Nouri Zamanabadi, S. H., Seiydai Gelsefidi, S. E., & Rahimi, D. (2015b). Impacts of Drought on Rural District's Economy in Sirvan and Chardavol Counties. *Journal Space Economy & Rural Development*, 4 (13) :1-17. URL: <http://serd.khu.ac.ir/article-1-2566-fa.html>. (in Persian).
- Jiang, H P., Yang, D Q., & GUO, C R. (2020). Impact of COVID-19 on China's agricultural development and countermeasures. *Reform*, 3: 5-13.

- Kuckertz, A., Brändle, L., Gaudig, A., Hinderer, S., Arturo, C., Reyes, M., Prochotta, A., Steinbrink, K., M., S.C. & Berger, E. (2020). Startups in times of crisis – A rapid response to the COVID-19 pandemic. *Journal of Business Venturing Insights*, 13, e00169. <https://doi.org/10.1016/j.jbv.2020.e00169>.
- Kumar, P., Singh, S.S., Pandey, A.K., Kumar Singh, R., Kumar Srivastava, P., Kumar, M., Kumar Dubeye, Sh., Sahf, U., Nandan, R., Kumar Singh, S., Agrawal, P., Kushwaha, A., Ranig, M., Kumar Biswash, J., & Drews, M. (2021). Multi-level impacts of the COVID-19 lockdown on agricultural systems in India: The case of Uttar Pradesh. *Agricultural Systems*, 187:103027. doi.org/10.1016/j.agsy.2020.103027
- Kye, B., Hwang, S. J. (2020). Social trust in the midst of pandemic crisis: Implications from COVID-19 of South Korea. *Research in Social Stratification and Mobility*, 68, 100523. [//doi.org/10.1016/j.rssm.2020.100523](https://doi.org/10.1016/j.rssm.2020.100523).
- Leduc, S., Liu, Z. (2020). The uncertainty channel of the coronavirus. *Federal Reserve Bank of San Francisco Econ. Lett.*, 2020-07.
- Lioutas, E.D., Charatsari, C. (2020). Big data in agriculture: does the new oil lead to sustainability? *Geoforum*, 109, 1-3. doi.org/10.1016/j.geoforum.2019.12.019.
- Lioutas, E. D., Charatsari, Ch. (2021). Enhancing the ability of agriculture to cope with major crises or disasters: What the experience of COVID-19 teaches us. *Agricultural Systems*, 187, 103023. doi.org/10.1016/j.agsy.2020.103023.
- Masozera, M., Bailey, M., Kerchner, C. (2007). Distribution of impacts of natural disasters across income groups: a case study of New Orleans. *Ecological Economics*, 63, 299-306. doi.org/10.1016/j.ecolecon.2006.06.013.
- Mishra, Kh., Rampal, J. (2020). The COVID-19 pandemic and food insecurity: A viewpoint on India. *World Development*, 135, November 2020, 105068. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105068>.
- Mohammadpour, A. (2013). *Qualitative Research Method, Anti-Method 1 (Logic and Design in Qualitative Methodology)*. Tehran: Sociologists Publications, Second Edition. (in Persian).
- Muhammad, S., Long, X., Salman, M. (2020). COVID-19 pandemic and environmental pollution: a blessing in disguise? *Science of the Total Environment*, 728, 138820. doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.138820.
- Nicola, M., Alsafi, Z., Sohrabi, C., Kerwan, A., Al-Jabir, A., Iosifidis, C., Agha, M., Agha, R. (2020). The socio-economic implications of the coronavirus pandemic (COVID-19): A review. *International Journal of Surgery*, 78: 185-193. doi.org/10.1016/j.ijsu.2020.04.018.
- Parker, D.J. (1992). The mismanagement of hazards. In: Parker, D.J., Handmer, J.W. (Eds.), *Hazard Management and Emergency Planning: Perspectives on Britain*. James and James, London, pp. 3-21.
- Pauchant, T.C., Mitroff, I.I. (1990). Crisis management: managing paradox in a chaotic world. *Technological Forecasting and Social Change*, 38: 117-134. [https://doi.org/10.1016/0040-1625\(90\)90034-S](https://doi.org/10.1016/0040-1625(90)90034-S).
- Pearson, C.M., Clair, J.A. (1998). Reframing crisis management. *Academy of Management Review*, 23, 59-76. doi.org/10.5465/amr.1998.192960.
- Priest, H. (2002). An approach to the phenomenological analysis of data. *News Researchers*, 10(2), 50-63.
- Pu, M., & Zhong, Y. (2020). Rising concerns over agricultural production as COVID-19 spreads: Lessons from China. *Global Food Security*, 26, 100409. doi.org/10.1016/j.gfs.2020.100409.
- Reardon, T., Bellemare, M.F., Zilberman, D. (2020). How COVID-19 May Disrupt Food Supply Chains in Developing Countries. *IFPRI Research Post*, 2 April 2020. <https://www.ifpri.org/blog/how-covid-19-may-disrupt-food-supply-chains-developing-countries> (accessed 23 April 2020).
- Rizou, M., Galanakis, I. M., Aldawoud, T. M.S., Galanakis, C. M. (2020). Safety of foods, food supply chain and environment within the COVID-19 pandemic. *Trends in Food Science & Technology*, 102, 293-299. doi.org/10.1016/j.tifs.2020.06.008.
- Sarkis, J., Cohen, M. J., Dewick, P., Schröder, P. (2020). A brave new world: Lessons from the COVID-19 pandemic for transitioning to sustainable supply and production. *Resources, Conservation and Recycling*, 159, 104894. <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2020.104894>.
- Shaluf, I.M., Ahmadun, F.I., Said, A.M. (2003). A review of disaster and crisis. *Disaster Prev. Manag. Int. J.* 12, 24-32. <https://doi.org/10.1108/09653560310463829>.
- Sharma, R., Shishodia, A., Kamble, S., Gunasekaran, A., Belhadi, A. (2020). Agriculture supply chain risks and COVID 19: mitigation strategies and implications for the practitioners. *Int J Log Res Appl.* <https://doi.org/10.1080/13675567.2020.1830049>. In press.
- Sigala, M. (2020). Tourism and COVID-19: Impacts and implications for advancing and resetting industry and research. *Journal of Business Research*. Vol. 117. Pp. 312-321. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.06.015>.
- Singh, R.K., Rani, M., Bhagavathula, A.S., Sah, R., Rodriguez-Morales, A.J., Kalita, H., Nanda, C., Patariya, S., Sharma, Y.D., Rabaan, A.A., Rahmani, J., Kumar, P. (2020a). The prediction of COVID-19 pandemic for top-15 affected countries using advance ARIMA model. *JMR Pub. Heal. Surveill.* 6, 1-10. <https://doi.org/10.2196/19115>.
- Tamru, S., Hirvonen, K., Minten, B. (2020). Impacts of the COVID-19 Crisis on Vegetable Value Chains in Ethiopia. *IFPRI Research Post*, p. 13. April 2020. <https://www.ifpri.org/blog/impacts-covid-19-crisis-vegetable-value-chains-ethiopia> (accessed 22 April 2020).
- Tay Juhana Foundation Brief Indonesia. (2020). COVID-19: Implication to Food Security. <https://tayjuhanafoundation.org/wpcontent/uploads/2020/04/TJF-Brief-Apr-2020-2.pdf> (accessed 28 June 2020).
- UN (The United Nations). (2020). COVID-19: The global food supply chain is holding up, for now. *UN News*, 2020-04-03. [2020-04-20]. <https://news.un.org/en/story/2020/04/1061032>.
- United Nations Sustainable Development Goals. (2019). *The Sustainable Development Goals Report 2019*. <https://unstats.un.org/sdgs>.

un.org/sdgs/report/2019/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2019.pdf(accessed 10 June 2020).

Van der Ploeg, J.D. (2020). From biomedical to politico-economic crisis: the food system in times of Covid-19. *J. Peasant Stud.* 47, 944-972. <https://doi.org/10.1080/03066150.2020.1794843>.

Van Manen, M. (1977). Linking ways of knowing with ways of being practical. *Curriculum Inquiry*, 6(3): 205-228.

Walters, L., Wade, T., Suttles, S. (2020). Food and agricultural transportation challenges amid the COVID-19 pandemic. *Choices*. 35, 1-8.

Williamson, F. (2018). The politics of disaster: the great Singapore flood of 1954. *Environ. Plan. E: Nat. Sp.* 1, 323-339. <https://doi.org/10.1177/2514848618776872>.

Workiea, E., Mackolilb, J., Nyikac, J., Ramadas, S. (2020). Deciphering the impact of COVID-19 pandemic on food security, agriculture, and livelihoods: A review of the evidence from developing countries. *Current Research in Environmental Sustainability*. Vol. 2, December 2020, 100014. <https://doi.org/10.1016/j.crsust.2020.100014>.

World Health Organization. (2020). Coronavirus Disease (COVID-19): Situation Report-139. <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200607-covid-19-sitrep-139.pdf>(accessed 10 June 2020).

Yao, H., Zuo, X., Zuo, D., Lin, H., Huang, X., Zang, Ch. (2020). Study on soybean potential productivity and food security in China under the influence of COVID-19 outbreak. *Geography and Sustainability*. Vol. 1, Issue 2, Pp. 163-171. <https://doi.org/10.1016/j.geosus.2020.06.002>.

Zenker, S., Kock, F. (2020). The Coronavirus pandemic- A critical discussion of a tourism research agenda, *Tourism Management*, 81, <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2020.104164>.

پیشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی